

ГОДИШЕНЪ ОТЧЕТЪ

НА

ВАРНЕНСКАТА ДЪРЖАВНА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ

«ФЕРДИНАНДЪ I»

ЗА 1900—1901 УЧЕБНА ГОДИНА

(ОТЪ ОСНОВАНИЕТО 21 ГОД.)

ИЗДАНИЕ НА ДИРЕКЦИЯТА.

ВАРНА,

Печатница „Взаимностъ“

1901.

PA630

3/25/

9 630

НЕОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Надписи о въ първите български времена и нѣколко думи за Абоба.

Отъ К. Х. В. Шкорпиловъ.

Прѣди нѣколко години въ отчета на нашата гимназия и въ списанието на „Могилъ“ показвахъ прѣвъ нѣтъ живене въру първата българска столица на Салманския полуостровъ въ дохристиянскитъ и въ първитъ християнски прѣмѣни, като се основахъ на повече отъ десетгодишнитъ ми изслѣдваня не само въ Абобската околнѣсть, нъ и на цѣлата Источна България, които единствено сж могли да обяснятъ глѣното жинало на Абобенитъ развалини.

Едно отъ главнитъ доказательства за мѣшането ми, служиха надписитъ, които намерихъ въ околнѣщата на с. Абоба; тѣ признаватъ отъ развалинитъ до с. Абоба. Тѣзи надписи сж писани на грѣцки и произлизатъ отъ времето на Круза Окортата и Малахира; тѣ сж публикувани отъ насъ въ Виспскитъ археологическо епиграфически-сѣобщения (въ книжкитъ XVII. 2 и XIX. 2). Понеске тѣзи надписи сж важни за българската история и въ нѣското издание не сж достъпни за всѣки, то рѣшихъ да ги публикувамъ въ точенъ прѣводъ въ настоящия отчетъ. Въ публикацията има забѣлѣжки отъ Г-да Пречекъ, Борзанъ и Топанскъ.

А. — Надписитъ публикувани въ статията „Антични надписи отъ България (XVII. 2. „Antike Inschriften aus Bulgarien).“

I—V. Подъ № 41. публикувахъ четири надписа; за тѣхъ споменувамъ въ статията „Църквата „Св. Четиридесетъ мъченици въ В. Търново (Свѣтлина, Мартъ 1896 г.)

Третия егълѣ на дѣсната страна въ тази църква има диаметръ 0,51 м. и обрѣнто поставенъ надписъ:

1) ΚΑΤΡΟΝ
ΡΕΔΕΣΤΟΥ

Κάτρον
Ρεδεστόν.

то е името на гр. Родесто (до Мражорно море).

Подобни стълбове съ имена на тракийски градове намерихме въ околността на с. Абоба.

За този надпис споменува Каницъ въ „Donau-Bulgarien III.“ и Иречекъ въ Археол. съобщения (X). Пълното название е било Βουρτουδιζος (сравни списъка на формитѣ на имената при Томашекъ: die alten Thraker II. 2. (извлѣчено отъ Altbulgarischen Inschriften № 1).

3) ΚΑΣΤΡΟΝ Κάστρον
ΔΙΔΥΜΟΤΥΧΟΥ Διδυμοτύχου
въ джамията въ с. Сюютли; (стълбъ съ диаметръ 0,48 м.)

4) (Κάστρον)
ΒΙΖΥΗΣ Βιζύης
въ с. Долни-Илджикъ, въ селскитѣ гробища; отложъкъ на мермеренъ стълбъ съ диаметръ 0,46 м.

V. — Г. Иречекъ е получилъ въ Шуменъ прѣписъ на подобенъ надписъ съ името Κάστρον Θεοδωρουλόλεως.

При послѣднитѣ разкопки въ Абоба сж открити нѣколко подобни надписа.

Г. Иречекъ прѣдполага за тѣзи стълбове, че тѣ сж били знакове на побѣдитѣ при походитѣ на бѣлгарския царь Крумъ въ околността на Цариградъ; той ги е донесълъ отъ тамъ и ги издигналъ прѣдъ своята палата. Нѣма съмнение, че и търневскитъ стълбъ е билъ донесенъ отъ Абоба.

VI. — Подъ № 53. Сегга въ гр. Руссе въ окръжното управление, (отъ старото шосе за Силистра); височина 0,48; широчина 0,605.

ΚΑΚ·Ι·ΝΟC . . . ΚΟΝΑ . .
ΤΟΥC·Ι·Ρ·Ι·ΚΟΥC·Ι·C·ΜΑΡΙ . .
ΓΡΥΨ ; Κ·Ι·C·Ι·ΛΟΕΝΟΝΗΚ·Ι·ΦΟ
ΕΚΠ·Ι·ΚΡ·Ι·ΑC ΑΥΤΟΥΜ·Ι·C·ΟΡΕΥ . . .
ΗΓΡΕΚΥ ; ΚΠΑΛ·Ι·ΝΕC·ΟΡΕΥ . . .
ΕΚΟΥC·Ο·C·ΕΠΥ·Ι·C·ΕΝΤΟΝ
ΗΚΟC·Ο·C·ΕΠΥ·Ι·C·ΕΝΚΤC
Κ·Ι·Π·Ι·ΝΤ·Ι·C·ΑΝ ΑΥΤΟΝ·Ι·ΓΡ . . .
ΠΟΛ·Ι·ΝΚΕCΤΑΘΗΝ·Ι·CΤ·Ι

ΛΘΕΝΤΙΣΑΔΡΙΑΝΟΥΠΛΥΚΕ . . .
ΥΣΚ ΤΟΥΣΠΟΛΕΜΑΡΧΙΣ

Пречекъ забѣлѣзва :

„Ако вѣрно дошълнихме името на града въ 2 редъ „Μαρκέλλαι“ или „Μαρκέλλα“, една въ срѣднитѣ вѣкове прочута крѣпость въ Хемъ (сравни Arch. epigr. Mitth. x. p. 158), и ако въ 3 редъ споменатий Νικηφόρος е византийски императоръ, който въ 811 год., въ едно сражение въ Хемъ противъ българския князь Крумъ, е билъ убитъ, и на когото синъ Ставрикосъ е избѣгалъ въ Одринъ, то имаме въ този надписъ единъ много важенъ исторически документъ.“

κακὴν

τοὺς Γρῆκοὺς ἰς Μαρ[κέλλας] . . .

γρυψ(?) καὶ ἰσὶλθεν ὁ Νηκιφ[ό]ρος . . .

ἐκ πικρίας αὐτοῦ μὴ (μέ=μετά) σορευ[μένα] σε.

φωσάτα . . .

ἡ Греκὴ (sc. οἱ Γραικοὶ) καὶ πάλιν ἐσόρευ[σαν] . .

[Γρ]εκοὺς ὁ θ(εὸς) ἐπύ[σ]εν τὸν

—ηκος ὁ θ(εὸς) ἐπύ[σ]εν καὶ τὸ[ν]

καὶ ἱπντισαν (=ἡπάντησαν) αὐτὸν ἱ Γρ[α]ικοί . .

—πολιν καὶ ἐστάθην ἰς τῇ[ν]

[ἡ]λθεν ἰς Ἀδριανούπολιν[ν] καὶ ἐ

υς καὶ τοὺς πολεμάρχ(ου)ς

VII. — Подъ № 71. а. в. с

а) † ΚΛΙ б) ΥΡΤ

ΒΟΠ ΒΟΥ

с) ΙΑ

ΡΕΠΤΟ Ο

ΕΤΟΚΕΑΠΕΛΟΟΝΗΣΤΟΦΟ

ΑΤΟΝΑΠΕΘΑΝΕΝΗ ΣΤΟΝΠΟ

ΛΕΜΝΗΤΟΔΕΓΕΝΕΑΟ

ΔΟΥΑΡΗΣ

† Κά[ν]ας Ὁμ[ο]υρ[τά]γ

Βο βου

[θ]ρεп[τὸς] ἀνθρ[ωп]ό[ς] μου ἐγέ-

ν]ετο кὲ ἀ[π]ελ[θ]ὸν ἡς τὸ φ[ου]-

σ] τον ἀπέθανεν ἡς τὸν πό-

λεμον ἦτο δὲ γενεᾶς . . .

δουάρης

Вѣроятно, произлизать третѣ парчета отъ сѣщия стѣлбъ отъ мермеръ съ диаметръ 0.52 м., височина на буквитѣ 0.062—0.052 м.

Намѣрени сѣ до сѣвероизточния кѣтъ на Абобскитѣ развалини, гдѣто малката Козлуджанска рѣка се втича въ При-дере (Крива рѣка), на западъ отъ с. Дамчръгозъ (Новопазарека околия). Томашекъ забѣлѣзва:

Въ второй редъ бѣше вѣроятно βοη[λᾶν....] βοόλου. Титлата на магнатитѣ въ дружината на хава е била при византийскитѣ автори βοηλᾶς, βοιλᾶς; българскитѣ имена на — βοουλος често се срѣщатъ.

VIII. — Подъ № 72. Стѣлбъ отъ мермери; височина на плоскостта съ надписа 0,49 м., на буквитѣ 0,06 м. Въ 1872 г. надписътъ видѣлъ Каницъ въ гробищата прѣдъ сегашната голѣма джамия въ Провадия; сега се памира прѣдъ турското училище.

PKANACVBHΓHΩMOY . . AG
ONEΓABON KAT
KANOCΘI ANΘPOΓ
MOYEGENETO EΛΘON
TOΦOYCATONEΠNHΓNICT II .
THCA . TONΠOTAMONHTOΛE
ΓENEACKOYBIAPHC

Публикуванъ отъ Каницъ въ „Donau-Bulgarien“ III. стр. 354. н. XXXVIII. Неговиятъ оригиналенъ прѣписъ има въ 2 и 3 редъ ONEΓABON ZEBAK KANOCΘE NΘPOΓ и въ 5 редъ крайтъ: CTH

χρ(ιστός). Κάνας υβηγη Ὁμου[ρτ]ᾶν
Ὀνέγαβον
— κανός· θ[ρ]επτός ἄνθρωπος
μου ἐγένετο [κὲ ἀπ]ελθον[ις
τὸ φουσατον ἐπν[ι]γ[η] ις τ[ὴν
Τήσα[ν] τὸν ποταμόν· ἦτο [δ] ἐ
γενεᾶς Κουβάρης

Думата «υβηγη» въ 1 редъ се срѣща и въ хано българскитѣ надписъ отъ Шумень (Сборникъ на гръцкитѣ надписи № 8691) прѣдъ: Μαλαμῆρ ὁ ἐκ θεοῦ ἄρχων. — Ханъ Омуртагъ, който френскитѣ анализъ Einhard нарича Омъртагъ, е билъ наследникъ на Крума и е владѣлъ отъ 816 г. до около 830 г. Той е водилъ война съ франкитѣ за върховната власть наѣз Словѣнитѣ въ порѣчнето на Драва и Тисса, които мѣста е прѣвзелъ Крумъ слѣдъ укротяването на Аваритѣ (виждъ Suidas I, I стр. 106). Възможно е било тогава, че неговиятъ слуга се е удавилъ въ р. Тисса. Рѣката Parthissus (P'inius IV 25, 80), Parthiscus (Ammianus Marc. XVII. 13, 4) се е наричала отъ прѣселването на народитѣ Tisa, Tisia (Iordanes Get. V 30; Georg. Rav),

ὁ Τίσας (ржкописъ и издание Τισῆς) у Priscus Panita, ο Τισσός Τισσος при Theophylactus Simocatta и Theophanes.

IX — Другъ подобенъ надписъ отъ врѣмето на Омортага, въздигнатъ на единъ отъ фамилията ΤΖΑΚΑΡΑΗΣ и публикуванъ отъ Каница, се намира въ гр. Провадия (до Чобанъ-джамия) на единъ стълбъ съ диаметръ 0,6 м.

X. — Подъ № 73. Намиренъ на естествена могила, нарѣчена Войводакѡйска Могила (413 м. висока), въ развалинитъ на една кула, която е служила като стража на сѣверъ отъ Абобескитъ развалини. Сега е зазидавъ на джамията въ с. Войвода. Обикновенъ камъкъ, горѣ и на дѣсно отчупенъ, широкъ 0,65 м., високъ 0,41 м. и височина на буквитъ 0,05 м.

ΤΗΝΚΗΙCΧΥΡΟCΕΝΚ
ΡΧΕΟΝΗΤΟΚΑΝΥΚΟ
ΑΓΕΝΛΑΩΝΚΤΟΥC
ΔΟΚ .

Иречекъ забѣлѣзва: надписътъ може да се чете така:

. . . . τήν κ[ἐ] ἰσχύροσεν (=ισχύρωσεν) κὲ . . .
[ἀ]ρχέον (=ἀρχαίον) ἦτο κὲ ἀνυκο[δόμησε] . . .
ἡγ[α]γεν λαὼν κὲ τοὺς . . .
ἐ]δοκε.

Надписътъ се отнася за новоукрѣпение на една крѣпостъ или градъ и за постройки въ него, както и за привеждането на нови жители.

XI. — Подъ № 98 прилагаме споредъ нашия прѣписъ:

ΚΒΑΓΑΤΟΥΡΒΑΓΑΙΝΟΥ
ΛΟΡΑΚΗΑΝΝΟΜCΥΗΓ
ΚΑΕCΔΗΑΜΕ

на мермеренъ стълбъ въ с. Шабла

Ἀβητοὺρ Βαγαينوῦ
λορήκηα ἡν[ε] μου νγ',
κασίδηα μέ.

Λωρίκια съ означението на число се срѣща и на другъ надписъ отъ Шуменъ (виждь надолу № XV).

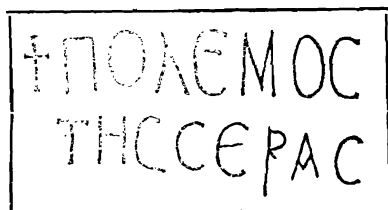
Томашегъ прибавя: „βαγατοῦρ“ принадлежи къмъ онѣзи думи, които усилятъ моето мнѣние, изказано отдавна и одобрено отъ другитъ изслѣдователи за турското произхождение на старитъ Българи. Дѣйствиелно, въ повечето турски нарѣчия е „батуръ“ (маджарски „баторъ“), но въ монголското е запазена по-старата форма „багатуръ“ — герой, отъ което се обяснява и руското „богатырь“ и новопер-

сийско „бегахеръ“. Титлата „Βαγαῖνός“ се отнася къмъ сжщия коренъ „багъ“ и може би, да означава „борецъ“, полководецъ. Сжщата дума се срѣща и въ надписа отъ Шуменъ въ сборника на гръцкитѣ надписи (публикуванъ и въ Сборникъ. Златареки кн. XV) „кὲ τοῦς βοιλάδας κὲ βαγαῖνούς.“ Окончание „инъ“ се срѣща и въ българското собствено име Мармаῖν и въ името на българската царева фамилия „Уганинъ“.

В. Надписитѣ отъ втората статия „Старобългарски надписи“ (XIX. 2).

(Altbългарische Inschriften).

XII. — Подъ № 2. Стѣлбъ съ диаметръ 0,455. Публикуванъ отъ Каница (Dopau Bulgarien III. p. 356), сега въ Софійския Музей.

Долу на дѣсно подъ надписа 0,25 м. и подъ долната му линия има единъ кръстъ 0,3 м. високъ.

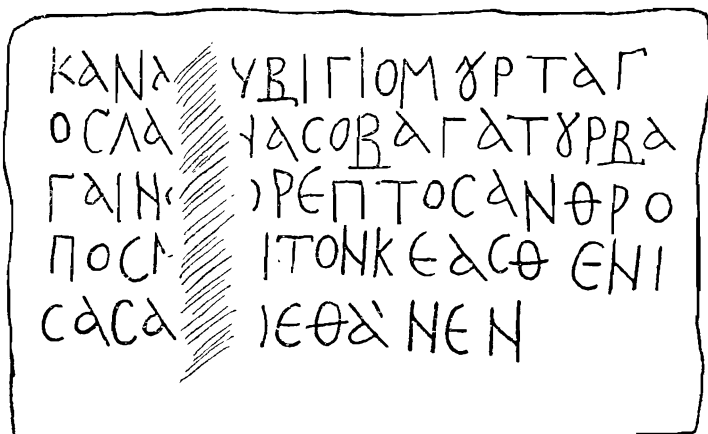
К. Пречскъ забѣлзва: Подъ думата Σερας петрѣбва да се разбира градъ Σέρραι, старославянски Серъ въ долното течение на р. Струма, нъ сеира фамилия, династия. Сравни извѣстия за сватенето на българекитѣ князе отъ старата фамилия (τοὺς κυρίους αὐτῶν τοὺς ἀπὸ σεираῶς καταγομένους Theophanes I. 432, τοὺς μὲν ἐκ σεираῶς τὴν κυρείαν τὴν ἐπ' αὐτοὺς κεκτημένους Nikephoros ed. Boor p. 69) и възкачаннето на княза Teletzes или Telessies ек. 762г. Надписитѣ може да е по новъ, понеже борби за наследство не сж били рѣдки въ българската държава.

XIII. — Подъ № 3. (фут. 3). Стѣлбъ памѣрелъ въ с. Сюютли, 0,3 м. височина 0,57 м.

Κάνα[ς] υβίγι 'Ομουρτάγ
 'Οσλά[ν]νας ὁ βαγατοῦ βα.
 γαιν[ὸς] υ|ρεπτὸς ἄνθρω
 πός[μου ἤ]τον· κὲ ἀσθενί-
 σας ἀ[π]έθανεν.

Томашекъ забѣлзва: къмъ титлата Κάνας на Омуртага и Маламира, прибавената дума υβίγη, υβίγι, υβύγη отговаря, може би, на куманско турската дума öweghi, öwghü (възвишени, високи). —

Ὁσλάννας въ втори редъ е собствено турско име — „арелавъ“ — левъ и аелавъ (маджареки *ereszlan*).

Фиг. 3.

Пречекъ забѣлѣзва: „сὺ βαγαίνος сρᾶννι κὲ τοὺς βοῖλάδας κὲ βαγαίνους ἔδοκεν μεγάλα ζένηα въ надписа на княза Маламира въ Сборника на гръцкитѣ надписи.

βοῖλᾱς, βοῖλᾱδες (старославянско „боляринѣ“), което като означение за високата българска аристокрация е извѣстно и отъ византийскитѣ източници отъ IX до XI столѣтие. Βαγαίνος било означение за по-низката аристокрация; сρᾶννι на славянски езикъ писаний сниськъ (Пречекъ Българска история), въ който князь Телець (Teletzes при Византийцитѣ около 762 г.) се споменува отъ фамилията Уганинъ, което отговаря добръ на βαγαίνος.

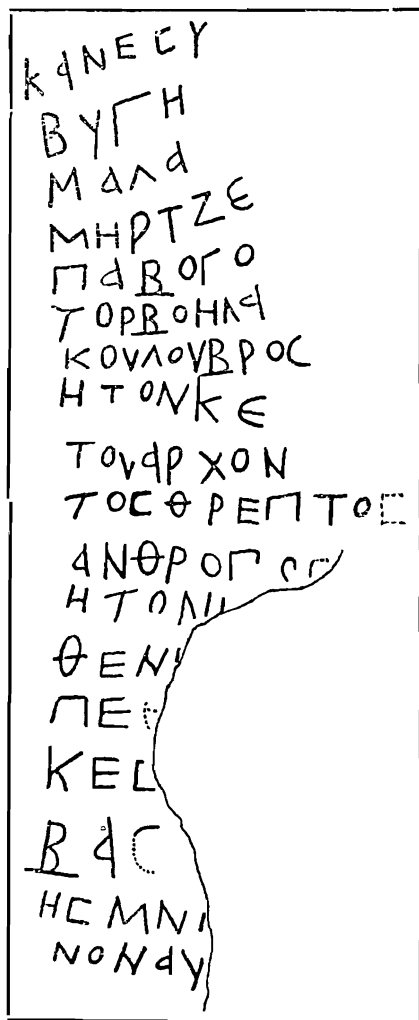
XIV. Подъ № 4. (Фиг. 4). Стѣлбъ въ кщата на Д-ръ Наповъ (по-напрѣдъ въ окръжното управление) въ Шуменъ. Диаметръ 0,44 м.

Маламиръ билъ като ханъ (царъ) единъ отъ първитѣ наследници на Омортага (сравни Пречекъ — Българска История). По-напрѣдъ е билъ вече извѣстенъ отъ Маламира горѣспоменатия надписъ въ сборника на гръцкитѣ надписи (C J G. IV. 8691 в.), Βογτοόρ само ортографически се отличава отъ Βαγατοόρ на прѣдидущия надписъ; сравни за него и за βοηλᾱ(ς) по-горнитѣ забѣлѣжки.

Томашекъ забѣлѣзва: Κοῦλοβρος може да означава титла или пѣкакъвъ чинъ въ войската; сравни турската дума „Qologhuz“ и отъ нея пакъ въ сѣверотурското нарѣчие формата „Qolabur, goloBUR“ — изгледовителъ, въ което отъ „gh“ се е образувало „в“.

Сжщата дума, както мисли Д-ръ Groag, трѣба да се допълни

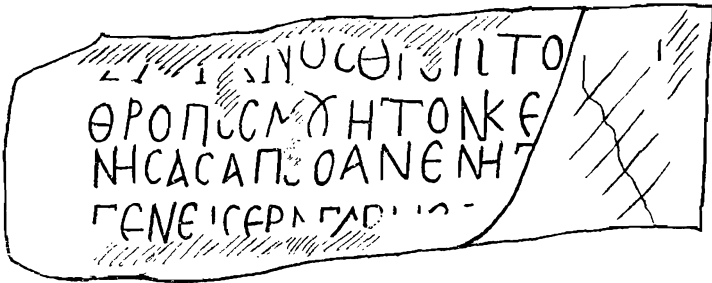
въ надписа въ сборника на гръцкитѣ надписи (C I G. IV. 8691).
Κολοβρον. Сжщата дума Κολοβρος се срѣща и въ единъ отъ
новитѣ надписи отъ Абоба.

Κάνες υ·
βυγη
Μαλα-
μήρ. Τζέ·
πα βογο-
τόρ βοηλά
Κουλουβρος
ήτον κέ
τοῦ ἄρχον·
τος θρεπτός
ἄνθρωπος
ήτον[κέ ἀσ-
θεν[ήσας ἀ-
πέθανε
κέ[ἔθαψεν?
Βα
ής μν[ημόσυ
νον αὐτοῦ

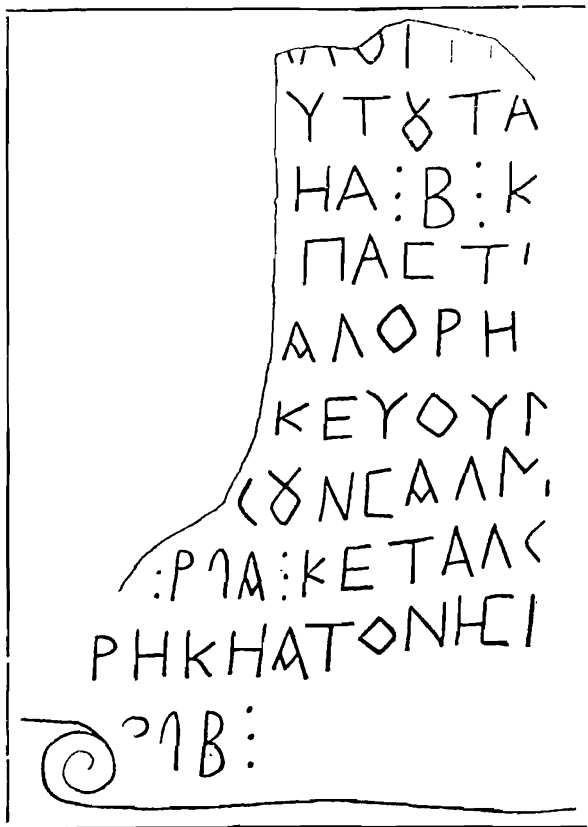
Фиг. 4.

XV. Подъ № 5. (фиг. 5). Стѣлбъ отъ варовикъ, нахѣренъ въ
околността на с. Могила (до Каспичапъ); диаметръ 0,36 м; височина
на буквитѣ 0,06 м.

Φηρ. 5.

βαγα(ι)? νος θρεπτό[ς ἄν.]
 θροπός μου ἦτον κὲ [ἀσθε]
 νήσας ἀπέθανεν ἡ[ο δὲ]
 γενεᾶς Ἐρ(μ)γάρης

Φηρ. 6.

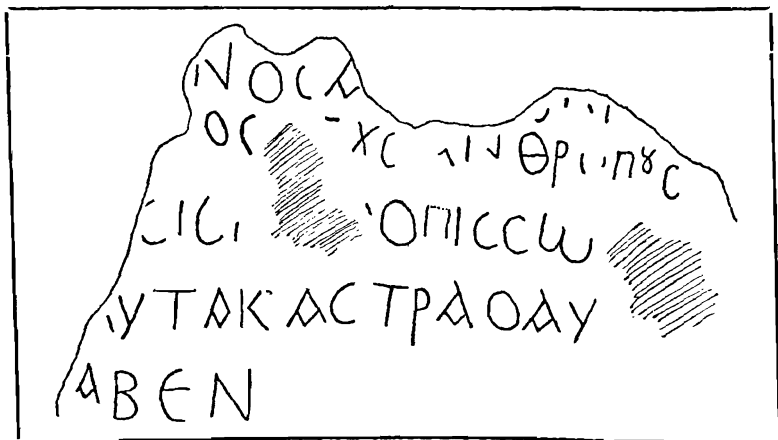
Принадлежи към същата група надписи и е приблизително от същото време, както предишният два надписа. Фамилната Ерма се споменува в единъ списъкъ на българскитъ князе. Въ руската хроника (сравни Иречекъ Българска История) Томашекъ посочва на аварското собствено име 'Ερμίτζης (Chronicon Paschale ed. Bonn. I. 724 къмъ 626 г.).

XVI. Подъ **М** 6. (фиг. 6). Половина стълбъ въ Шуменската житрополия (сега въ Софийския музей).

.....
 τὰ]λο[ρή·
 κηα α]ῦτοῦ τὰ
 ηα β κ]ε
 παστ.
τ]ὰ λορή·
 κηα] κεουου|μ
 ουν σαλμ
 ρΡα (=191) κὲ τὰ λ|ο
 ρήκηα τον (τῶν=αὐτῶν) ἤσι (=εἰσι)
 ρΡβ (=192)

Изброява запасъ на оръжията на едно отдѣление на българската войска, подобно както въ по-горния надписъ отъ с. Шабла. Но цѣльта си сж понятни само три пкти (и ако може да се допълни въ 3 редъ λορήκ|ηα—четири пкти) споменати въ надписа — λωρίκ|α.

XVII. Подъ **М** 7 Мермеренъ стълбъ отъ горѣ отчупенъ, нахренъ въ Абоба въ турскитъ гробища (сега изгубенъ). Диаметръ 0,4 м.

.....νος ἀ...[ο]..
ος. [τι]οὺς [ἀ]νθρώπους
σις... ὁπίσω
 ταῖς τα κάστρα ὁ αὐ[τὸς] κατ-
 ἐλάβεν.

Вѣроятно (известно) докладъ за военни дѣйствия.

ΛVIII. Подъ № 8. Стѣлбъ отъ сненитъ, намѣренъ въ Шуменъ.
 Горния диаметръ 0,4 м, височина около 2 м.

ὁ ἀποκρυμωσολαβιδμχμς
 μεβρενταγατχτασολαχρμχολα
 ὁ ἡνιτσηγιοασσκαλεζιςςμςτατχсг
 то ρχχ'αααεζχнsугpуκyερнmоcα
 оmαλαμip δττδκαуxαn; icpχλse /
 /мsρoςλτ. гpикδсстχηpс втδтоκac
 στοθoуp тоκacτp & тλxσpαтsгpικςс
 λпacсфyм/енχkςςλςicφilιnoпo
 , тλστο-ςoκαxу\уaιςicιmςсyнтyχiaςп
 , στοapχςтaтoупeрφyмςηpоcс т

Пречекъ споменува: „Въ знаковетѣ може би има куревни и тахиграфически елементи : T S = τοὺς (Gardthausen S. 260), ζ' = εἰς, ἦς (S. 259). Боржашъ забѣлѣзва: Може да се чете (отъ части споредъ показання на К. Пречекъ): редъ 1: Κρουρος (=Κρούρρος ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγός у Теофана):

Редъ 3: πωισας? = ποιήσας и въ края на ежния редъ τοὺς Γρικοῦς.

Редъ 4: υ Γρυκυ ἐρημοσα[ν] = οἱ Γραικοὶ ἐρήμωσαν

Редъ 5: ὁ Μαλαμίρ . . . Καύχαν(ος), Ἰσβούλ(ης); сравни съ надписа въ гръцката сборка (C J G. IV. 8691 в), гдѣто се споменуватъ князь кáνας Μαλαμήρ и παλεός αὐτοῦ βοηλᾶς ὁ Ἠσβουλος ὁ Καύχανος значн — ежщитѣ личности, както и въ настоящия надписъ. Καύχανος, който често се споменува може да е била и титла.

Редъ 6: τ[οὺς] Γρικοῦς . . τοῦ Προβ[ά]του τὸ κάσ[τρον]. Тутъ се подразбира този Прόβατον, който се е нахърватъ 4 часа на сѣвероизтокъ отъ Одринъ, при сегашно село съ подобно название Провадия и който отъ IX столѣтне се споменува като сѣдалище на владика между Одринекитѣ митрополити. Въ съведството му е билъ (въ 7-я редъ споменати) Βουρτοκαστρον, вѣроятно идентични съ римския гр. Burtudizus (сравни горѣказанитѣ стѣлбове съ имена на тракийски градове).

Въ 7-я редъ още χορα, може би = χάρα, и въ края му пакъ τ(οὺς) Γρικ(οὺς).

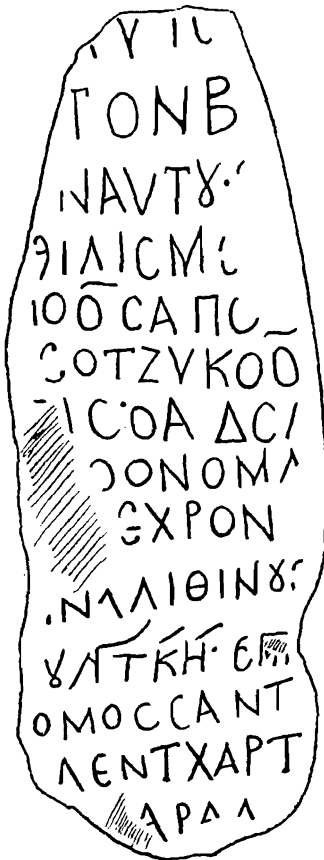
Редъ 8. Стѣдъ Πᾶσ или ἅπασ . . . идуща дума φου се повтаря въ редъ 10, ὅπερ φου . . . проς. Въ края на този редъ ἰς Φιλίπο[λιν].

Редъ 9. Ἰσ[6]ουλ . . συντυχία (сравни р. 5). Колкото позволява не добръ запазенния надписъ, той съдържа докладъ за военнитѣ дѣйствия на Българитѣ противъ Византийцитѣ въ околността на градоветѣ Одринъ и Иловдивъ, въ врѣмето на хана Маламира или на неговия наслѣдникъ.

XIX. Подъ № 9. (фиг. 9). Часть отъ стѣлба, нахърентъ въ турскитѣ гробища между с. Сенебиръ и Карабашли (Делнорманъ). Височина на запазената часть 1,2 м.

Надписътъ съ означението на 6328 год., споредъ византийската ера (лѣточисление), която отговаря на 820 год. сл. Р. Хр. прѣдставлява откъслекъ на единъ договоръ. Този договоръ не е идентични съ 30 годишно примирие, което е сключилъ ханъ Омортагъ съ императора Левъ V (813 — 820), понеже той се пада по-рано отъ 820 година (сравни Genesisius II р. 41 p. 19 f. ed. Bonn).

‘Ο Τζόκο (6 редъ) е безъ съмнѣние единъ отъ тримата полководци, които слѣдъ смъртта на Крума сж прѣвзели началството на войската и които сж продължавали уностошаването на градоветѣ до провъзгласяването на Омуртага за български ханъ; тримата въ менологинтѣ (M. polog. Basilii II imp.) посаятъ имена: Τζόκος, Διτζεγγος и Δουκοιμ (сравни Пречекъ. Бълг. История).

α]ὐ[τό

τον Β . . .

αὐτοῦ

ιλισμ[ὸς=ίλασμός

ὁ [θεὸς]

ὁ Τζόκο

ὁ ἀδ[ελφός

τ]ὸ ὄνομ[α

εἰς δ]ὲ χρόν[ον

ἀ]λιθινού[ς=ἀληθινούς

ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμ[ου 5τκη ἐ[ν
μηνί?....

ὁμοσαν

τὰ ἀναγραφέντ]α ἐν τ[οῖς] χάρι[αις

αρα.

Фиг. 9.

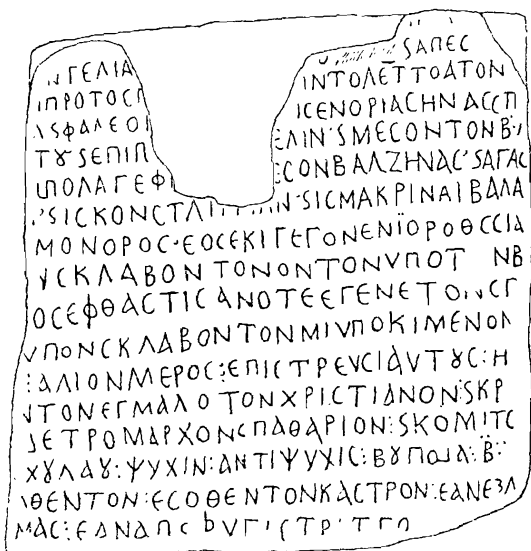
XX. Подъ № 10. (фиг. 10.). Намѣренъ на Схтма-чушмесн до с. Сулейманкѡй (Делиорманъ).

Надписѣтъ, колкото може да се разбере, се чете така: (споредъ К. Пречекъ).

. . . ἀ]γγελία (καὶ) ἀπέσ[τειλε

. πρῶτος....

.... ἀσφαλᾶ[ν ἐποι]ησεν ὁρίας ἵνα
(καὶ) ἐπὶ (καὶ) μέσον τῶν β
σύμ]βολα γέφ]υραν? μ]έσον Βαλζηνᾶς (καὶ) Ἀγυ[θονίκης?
... (καὶ) εἰς Κονστα[ντία]ιν (καὶ) Μακρὴν λιβάδα[ν
ἐ]μὸν ὄρος ἕως ἐκεῖ γέγονεν ἡ ὁροθεσία....
τῶ]ν Σκλάβων τῶν ὄντων ὑπὸ τὸν β[ασιλέα]....
.... ὡς ἐφθασήσας, ὅτε ἐγένετο....
... τῶν λοιπῶν Σκλάβων τῶν μὴ ὑποκειμένων....
.... ἄλ[λ]ον μέρος ἐπιστρέψει(?) αὐτοῦς...
.... ν τῶν αἰχμαλώτων χριστιανῶν (καὶ) κρ
.... δὲ τουρμάρχων, σπαθαρίων (καὶ) κομήτ[ων]..
... πτωχου λαοῦ ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς ...
..... θέντων ἔσωθεν τῶν κάστρων. ἐὰν ἐξα...
.... μας. ἐὰν ἀποφύγῃ στρ[α]τ[η]γός[ς]...

Фиг. 10.

Този много любопитенъ надписъ, произлиза отъ IX столѣтие, и съобщава за сключване мира между Българитѣ и Византийцитѣ, съ показанія за опредѣленнето граници „ὁροθεσία“ (сравни Theophanes ed. De Boor. I. 497) и замѣна на изѣлпичитѣ. Ясни сѫ двѣ мѣстни имена: «Κωνσταντία» (въ редъ 7) е било при днешното с. Костенецъ, до изворнитѣ мѣста на р. Хебросъ (Марица), въ най-западната часть на Родопитѣ. Единъ владика Κωνσταντεῖας е билъ подчиненъ

на Пловдивския митрополитъ (Nova Tactica въ Gelzer-овото издание на Georgius Cyprius стр. 79 п. 1677).

При «Constantia» въ близкостта на «introitus clusarum Bulgariae» (Троянови Врата въ Ихтиманската гора), въ началото на 1190 г. прѣдставителитѣ на императора Фридрихъ I водили прѣговори съ сѣрбския князь Стефанъ (Ansbert, Fontes rer. austr. V. 46. 47), и около 12 1 год. българския царь Калоянъ прѣвзедъ „Κωνσταντίαν διάσημον οὔσαν ἐν τοῖς τῆς Ῥοδόλης σχοινίσμασι (Niketas Akominatos ed. Bonn. стр. 706). Τόπον δὲ Μακρολίβαδα κατονομάζουσιν забѣлѣзва Georgios Akropolites (ed. Bonn. стр. 127), на пѣтя отъ Одринъ за Станимака (до Пловдивъ). Подобно споменува и философъ Константинъ мѣсто Макри-Ливада въ своята на славянски писана биография на княза Стефана Лазаревича (сравни Archiv für slav. Philologie XVIII. 449). Иречекъ прѣдполага, че Макро Ливада (Cesty po Bulharsku стр. 350) е таждествена съ сегашното с. Узунджова (на шосето отъ Одринъ за Пловдивъ), — на което турското име е просто прѣводъ отъ византийското.

Само по прѣдположение е въ 6 редъ [μέ]σον Βαλζηνύς (иначе неизвестно) καὶ Ἀγαθονίκης. Agathonike е билъ на сѣверозападъ отъ Одринъ: то се споменува при Анна Комнена I. X. с. 4 и като сѣдалище на владика (Ἀγαθονικεῖα) въ Nova Tactica п. 1670 въ Gelzer-овото издание на Georgius Cyprius.

Славянскитѣ племена въ вхтрѣшността на полуострова се дѣлятъ на поданицитѣ на Българитѣ и на императора. При размѣната на τῶν αἰχμαλώτων χριστιανῶν думата τρομαρχον (редъ 14) е едвамъ име, повече развалена титла на τουρμαρχαи. Името Ψυχή (редъ 15) като личностъ е извѣстна (сравни на пр. Theophanes I. 280).

Томашекъ забѣлѣзва: „Костенецъ — въ който Иречекъ иска да познае въ 7 редъ споменатата“ Κωνσταντία“, чини ми се да лежи много далечъ къмъ западъ на горното течение на р. Марица, за да може той да бжде при това опрѣдѣление границитѣ, което се отнася къмъ Загория. Една Constansia споменува и арабския географъ Едриси при описанието на Ромжия, като мѣсто гжето населено съ много ниви, 40 мили отъ Берое (Стара Загора). Азъ търсихъ това мѣсто до гр. Харманли — на срѣдното течение на р. Марица, понеже кръстоносци въ 1190 г. полагатъ civitas Constantia между Пловдивъ и Одринъ.

XXI. За надписа и релефа подъ № 11 споменахме (съ изображеннето на релефа) въ „Паметници Одессосъ-Варна“ въ единъ отъ отчетитѣ на нашата гимназия.

XXII. При последните разкопки на Абоба намирихме цѣли или части на подобни надписи, отъ които тукъ прибавяме единъ, публикуванъ отъ г-нъ *Θ. Успенски* въ Известия русекаго Археологическаго Института въ Константинополѣ (VI. I), въ статията „Старобългарския надписъ на Омортага“.

Мержерепъ стѣлбъ, намиренъ въ главната църква :

ΚΑΝΑΣΥΒΙΟΜΥΡΤΑΓ
ΟΧΣΟΥΝΟΣΖΥΠΑΝΤΑΡ
ΚΑΝΟΣΘΡΕΠΤΟΣΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΜΟΥΙΤΟΝΚΕΑΠΕΘΑΝΕΝΙΣΤΟ
ΦΟΣΑΤΟΝΗΤΟΝΔΕΤΟΓΕΝΟΣ
ΑΥΤΟΥΚΥΡΙΓΗΡ.

Κανὰς ὑβίγι Ὀμυρτάγ
Ὀχσουνὸς ὁ ζουπάν ταρ
Κανὸς θρεπτός ἀνθρώπος
μου ἴτον κὲ ἀπέθανε ἰς τὸ
φοσάτον ἦτον δὲ τὸ γένος
αὐτοῦ Κυρίγηρ

Особено важни сж забѣлѣжките и обясненията на г-на Успенски къмъ всичките части на надписа въ казаната статия.

XXIII. Въ Ески Джумая е една частъ отъ старобългарския надписъ, който е частъ отъ прѣговора между Византийцитѣ и Българитѣ и принадлежи по значението си къмъ горѣказанитѣ надписи *№ 18 и 19.*

Къмъ тѣзи надписи принадлежатъ и

XXIV. По горѣ споменатий надписъ Маламира, публикуванъ въ сборникъ на гръцките надписи и отъ В. Затарски. [Сборникъ XV.]

XXV. Известний надписъ — Омортага въ черквата Св. 40 Мченици въ Търново, публикуванъ най-напрѣдъ отъ *Х. С. Даскаловъ* въ 1859 г.

Нѣколко думи за разкопките въ Абобските развалини и за тѣхната история.*)

Къмъ новата история за развиването на Абобекя въпросъ — нужно е да прибавимъ слѣдующето: Прѣзъ м. Юний 1899 г. г-нъ *Θ. И. Успенски*, директоръ на русекя археологически институтъ въ

*) Извлѣчено отъ рапорта ми до Министерството на Народното Просвѣщение и обнародвано съ позволенieto на г-нъ Успенски. Въ началото на 1902 год. ще излезе голѣмо съчинение за Абобекитѣ развалини (съ иллюстрации), издание на дарекя русекя институтъ въ Цариградъ.

Цариградъ е дошълъ първъ пътъ въ Сѣверна България, да избере мѣсто за разкопки, които е ималъ намѣрение да прѣдприеме въ България. По неговото желаніе и по разрѣшеніето на Министерството ни, азъ го придружихъ при неговата обиколка. Въ Абобскитѣ развалини изложихъ на г-нъ Успенски, прѣдъ другитѣ членове на обиколката: г-да Златарски и Попруженко, на самото мѣсто, мотивитѣ на горѣказаното ни мнѣние и той, като ги намѣрилъ напълно основателни, рѣшилъ е да прѣдприеме разкопки въ Абоба още прѣзъ сѣщата година; съ това Абобския въпросъ е дошълъ до послѣдната точка на развитіето си.

Резултатътъ на разкопкитѣ е билъ напълно удовлетворителенъ и пѣма вече никакво съмнѣние, че старата столица (до п. Симеопа) е била въ Абобскитѣ развалини; на руския арх. институтъ остава пълна заслуга за окончателното доказателство на това мнѣние.

Съ падането на първото българско царство напълно е пропаднала и тази столица; слѣдователно тукъ е заровена българска култура отъ извѣстно врѣме, непомѣсена съ другитѣ култури, и затова толкова пѣ-важни сѣ тѣзи старини за българската история и искусство, понеже тѣ могатъ да освѣтлятъ живота на Българитѣ до X. столѣтіе, за който до сега съвсѣмъ малко е било извѣстно.

Разкопкитѣ сѣ били направени прѣзъ м. м. Октомврий и Ноемврий 1899 г. 1900 г., на смѣтка на руския арх. институтъ въ Цариградъ, подъ ръководството на г-на *Θ. Успенски* и моето, като бѣхъ командированъ за тая цѣль отъ нашето Министерство и съ помощта на Военното Министерство.

Положението. Делнорманскитѣ възвишения, нарѣчени „Стана“, които затварятъ отъ сѣверната страна „Шуменското поле“, сѣ раздѣлени съ Крива рѣка (Ири-дере), единъ отъ припоитѣ на Провадийската рѣка; теренътъ на двѣния брѣгъ на тази рѣка, отъ политѣ на западната частъ на „Стана“, се склонява постепенно на югъ къмъ рѣката Канаръ-дере, по край която се възкачва желѣзницата отъ станцията Касичанъ до Шайтанджикъ. Този теренъ е прѣсеченъ отъ сѣверъ къмъ югъ съ долини на малки рѣчици, които поематъ началото си по южнитѣ склонове на Стана и текатъ къмъ Канаръ-дере; една отъ тѣхъ е „Суютли-дере“, която се почва до с. Довруклу.

На пространството — между тази рѣка и Крива рѣка — е разположенъ старий градъ, нарѣченъ „Хисаръ“ или „Асаръ“, заобиколенъ съ окопи въ форма на единъ четвороугълникъ съ малко счупени страни, на дължина отъ сѣверъ къмъ югъ ок. 7 км., при сѣверната широчина до 3,5 км., а южната до 2,5 км. Теренътъ е раздѣленъ съ

малка рѣкичка, която се почва близо до сѣверозападния жгълъ на укрѣплението и върви трансверзално до срѣдата на южния окопъ. Почти въ срѣдата на окоповото укрѣпление се намѣрва вжтрѣшна крѣпость отъ силни зидове въ форма на единъ трапецъ, нарѣчена *Кале-ери*; на сѣверъ отъ това укрѣпление се намѣрва друго малко укрѣпление, нарѣчено „*Клисе-ери*“.

Близу до вжтрѣшната крѣпость и успорѣдно съ окопнитѣ вѣнъ отъ вънкашното укрѣпление, намѣрватъ се нѣколко искусствени могили; главната група могили, некрополисъ на стария градъ, се намѣрва на сѣверъ отъ вънкашното укрѣпление, на югъ до с. Теке-Козлуджа. Освѣняъ това, въ околността на крѣпостта, се намѣрватъ интересни камѣнни групи, нарѣчени „*деветашиларе*“.

Разкопки. Прѣдприетитѣ разкопки сж завзимали: палатовитѣ постройкы и палатовата църква (въ вжтрѣшната крѣпость); сѣверната и източна порти и двѣ отъ кулитѣ на сжщата крѣпость; главната църква и частъ отъ мѣнастирскитѣ здания въ Клисе-ери; нѣколко могили и прѣдварителни разкопки въ Войводакьойски Хиссаръ, на изтокъ отъ с. Войвода, на лѣвия брѣгъ на Кривата рѣка.

Палатови здания. Почти въ срѣдата на вжтрѣшната крѣпость, малко прѣмѣстени къмъ източната порта на крѣпостта, се намѣрва група отъ палатовитѣ здания, която може да се раздѣли на: 1) здания за живѣне, 2) церемониялни палатъ на югозападъ отъ първитѣ и 3) палатова църква на югозападъ отъ първитѣ.

Здания за живѣнето, отъ които открихме двѣ, се намѣрватъ въ едно, съ силни зидове (1,6 м. дебели) заградено пространство въ форма на единъ правоъгълникъ, ок. 84 м. широко и ок. 127 м. дълго. Открити сж: едно здание на пространство 19 на 30 м., залепено до сѣверния зидъ на заграденото здание; стѣнитѣ му сж 0,95 м. дебели, отъ хубаво работени квадрови камѣни; планътъ му е доста сложенъ съ забѣлжителни малки коридори, раздѣлени на малки части и перпендикулярни къмъ главния зидъ. Друго по-малко здание е залепено до западния укрѣпителенъ зидъ на оградата и е 15 на 18 м. съ три отдѣления, отъ които крайнитѣ сж раздѣлени на три части.

Помежду двѣтѣ здания е имало дворъ, постлапъ, както и зданията, съ камѣни или тухли и съ основи на други по-малки, вѣроятно дървени постройкы.

Главната (церемониялна) *палата* е голѣмо масивно правоъгълно здание, ок. 27 м. широко и 40 м. дълго, продължено отъ югъ къмъ сѣверъ, съ стѣни 2 м. дебели, построено отъ голѣми квадрови камѣни. Първоначално е била съ два етажъ, отъ които е запазенъ

отъ части само долниятъ. Въ южната часть 22×12 м. е имало главна стълба за горния етажъ. Срѣдната най-голяма часть е раздѣлена въ долния етажъ на 4 части по направлението на осѣта, отъ които крайнитѣ (западна и източна) сж само по 3 м. широки съ 5 входа отъ вънъ, на които въ горния етажъ сж отговаряли отворени на вънъ коридори съ мермерни стълбове. Вжтрѣшнитѣ части сж отдѣлени съ една стѣна 1,6 м. дебела, съ два входа; тази стѣна е служила като подпорна стѣна на тухленитѣ сводове, които покривали тѣзи части; надъ двѣтъ части въ горния етажъ е имало единъ салонъ 12 на 27 м. Третята, сѣверната часть има въ срѣдата една полукръглата абсида, а отъ страни по едно отдѣление; въ западното отъ тѣхъ е имало малка стълба за придворцовитѣ хора. Абсидата е била и въ горния етажъ до сѣверната страна на голѣмия салонъ съ диаметръ 6 метра, която тукъ е служила за царския тропъ. На около палатата е имало по-стилка отъ камъни и тухли. Главното лице на палатата е било източно, обърнато къмъ източната порта на вжтрѣшната крѣпость.

Между палатата и източната порта е имало широкъ ижтъ. До този ижтъ намѣрихме една съ голѣми камъни зидена квадратна основа (3 м. широка); пѣма съмѣние, че това е основа на пѣкой наметникъ, които сж се намѣрвали до широкия ижтъ. Отъ малкитѣ останки на надписитѣ отъ старобългарскитѣ врѣмена, намѣрени до това мѣсто и споредъ свѣдѣнието, че голѣмиятъ надписъ до с. Сулейманкой (който горѣ избукувахме) е билъ намѣренъ до тѣзи мѣста, може да се заключи, че старитѣ Българи сж имали обичай да написватъ договоритѣ и други важни събития на стѣлообразни камъни и да ги въздигатъ до царската палата.

Палатовата църква е била построена почти въ видъ на единъ квадратъ съ страната около 28 м., къмъ който отъ източната страна се присѣдиняватъ три абсиди; отъ вжтрѣ сѣбяната съ широчина ок. 9,5 м. и другитѣ двѣ 4,5 м. Църквата е раздѣлена на двѣ части: *вжтрѣшна* съ пространство 11 на 20 м. и на около отъ западната, сѣверната и южната страни; — *вънкашна* часть въ видъ на коридори отъ различна широчина (отъ 3,8 м. до 5,8 м.). Зидоветѣ на вжтрѣшната часть сж по-силни (1,60 м.) отъ зидоветѣ на вънкашната часть (1 м.—1,5 м.). Вънкашната часть е служила за гробница; нѣ и въ вжтрѣшната часть намѣрихме скелети въ изгнили дървени ракли, които, вѣроятно, сж по-нови отъ оиѣзи въ вънкашната часть. Въ нея (въ сѣверното ѝ отдѣление), освѣнъ гробове съ дървени ракли, намѣрихме три гробове отъ камънини плочи съ скелети, сложени по християнски начинъ. До южния зидъ на църквата е била

особенна пристройка ок. 5 м. широка и 9 м. дълга съ една малка абсида, обърната към изтокъ, съ вътрѣшенъ диаметръ 2,4 м. Между тази частъ и църквата нахърнихме единъ камъненъ разваленъ гробъ; нѣма съмнѣние, че тази пристройка е била гробница на нѣкой забѣлжителенъ человекъ.

Вжтрѣ въ църквата е имало и нѣколко пристройки на пилотови (колообразни) основи и то до двѣтъ крайни абсиди и въ сръдната частъ на църквата (успоредно съ източния ѝ видъ) както и една подковообразна постройка въ главната абсида.

Тази църква е съвсѣмъ развалена и сж запазени само основитѣ. Около църквата е имало гробница. Църквата е била постлана първоначално съ жермерни плочи, отъ които нахърнихме съвсѣмъ пезначителни останки. Покривътъ е билъ покритъ съ олово, както се вижда отъ сначенитѣ му останки, нахърнени въ развалинитѣ, подобно както и въ главната църква.

На сѣверъ отъ заграждения правоъгълникъ съ постройкитѣ за живѣне е откритъ и единъ зидъ отъ прости ломени камъни на нѣкое второстепенно вѣнчашно здание.

Кастелъ. Както казахме той има форма на трапецъ, на който западниятъ и източенъ зидове сж успорѣдни, съ дължина сръдно до 800 кр. Въ всѣка отъ странитѣ има по една порта и по двѣ кули и освѣнъ тѣхъ по една кула въ върховетъ на трапеца. Положението на портитѣ и кулитѣ не е напълно правилно; западната, източната и сѣверната порти сж приблизително въ сръдата на странитѣ имъ, нъ южната е прѣмѣстена почти до западния край на южната страна.

Отъ частитѣ на укрѣплението сж разкопани: 1) източната порта съ изключение на югоизточната ѝ кула; 2) сѣверната порта; 3) кула въ сѣвероизточния кѣтъ; и 4) кула между прѣдидущата кула и източната порта.

1. Източна порта. Портата, която е била първоначално строена отъ голѣми квадратни камъни е била 4,7 м. широка и 13,6 дълга (дълбока); при прѣстройката на портата вжтрѣ сж били залепени, до двѣтъ стѣни, тухлени подпорки на свода, който е покривалъ входа; тухленитѣ подпорки чрѣзъ особени хоризонтални изрѣзи въ главната стѣна сж заловени съ тая стѣна. Вжтрѣшността на портата е била постлана съ голѣми камъни. До портата е имало 4 кули, които по двѣ прѣдставляватъ массивни постройки отъ 7,6 м. широчина и 13,6 м дължина, които сж били свързани съ укрѣпителния зидъ (2,6 м. дебели). Открити сж двѣтъ кули (сѣверната и западната отъ южнитѣ). Западнитѣ кули сж почти еднакви: прѣзъ една вратичка 0,8

м. широка, въ западната стѣна 2,1 м. дебела, се влиза въ една станчка почти въ квадратна форма съ страната 3,5 м.; въ южната отъ тѣзи кули сж намѣрени останки на една стѣлаба за горния етажъ. Източната отъ сѣвернитѣ кули е безъ входъ и вѣроятно въ тѣхъ се е влизало отъ горѣ; тя е малко по-голѣма отъ западната и е служила за затворъ или складъ.

II. *Сѣверната порта* отговаря по плана си паялно на източната порта; само широчината е малко по голѣма (3.9 м); подобно и тукъ (въ югоизточната кула) има останки на една кръглата стѣлаба. Любопитна е въ тази порта една барикада отъ голѣми дѣлани камъни, правилно нареждани, които паялно затрупватъ входа на портата и то отъ самия сѣверенъ входъ до дълбочина на 5 м. (на вжтрѣ въ портата).

III. *Кулата въ сѣвероизточния кѣтъ на крѣпостта.* Основата ѝ е пцелъ кръгъ съ вжтрѣшенъ диаметръ .5, 5 м. и вънкашенъ 8,6 м. Въ кулата е имало двѣ врати: една — отъ вжтрѣ крѣпостта, широка 1 0 м., въ самото сѣчение на източния и сѣверния укрѣпителни зидове; друга — отъ сръдна широчина 0,8 м., която е водила отъ кулата на вѣнъ отъ крѣпостта; тя е била употребявана само въ мирно врѣме и въ военно врѣме е била зазидена, както и и намѣрихме.

IV. *Кулата въ укрѣпителната линия, между източната порта и сѣвероизточния кѣтъ на крѣпостта.* Тази кула е била петогълбна: най-дългата ѝ страна (13,8 м.) е въ укрѣпителния зидъ на крѣпостта, други двѣ сж перпендикулярни къмъ цървата, а останалитѣ двѣ се прѣсичатъ въ единъ тѣмъ жгълъ, обърнатъ на вѣнъ отъ крѣпостта. Вжтрѣшното пространство на кулата е 9,5 м. широко; тя е 8, 5 м. отдалечена отъ укрѣпителната линия (до върха на тѣния жгълъ). Въ кулата се е влизало чрезъ една 1,0 м. широка врата въ укрѣпителенъ зидъ. Друга врата излизала вѣнъ отъ крѣпостта и е имала сжщото значение, както вратата въ прѣдидущата кула; нея намѣрихме зазидена.

Малко разкопана е била и една кула въ южната стѣна на крѣпостта (до югоизточния ѝ върхъ); тя е стросена по сжщия начинъ.

Отъ източната порта на крѣпостта излиза единъ пѣтъ, поставъ съ голѣми камъни (2, 5 м. широкъ), до главната църква, която е отдалечена повече отъ единъ кил. отъ портата.

Главната църква и мѣнастирътъ се намѣрвали въ едно заградено пространство, което има почти квадратна форма съ страна ок.

140 метра. Стилът на църквата е базилика, която показва източно влияние. Църквата постройка завзема пространство около 100 м. на 30 м. и е раздѣлена на 1) най-западната входна частъ (пропилеонъ); 2) затворенъ и съ отворени коридори обиколень дворъ (атриумъ); 3) два нартекса и 4) самата църква.

На сѣверъ отъ църквата се намиратъ останки отъ мѣнастирски здания, построени по дължина паралелно съ църквата; отъ тѣхъ открихме само частъ отъ южния зидъ на дължина 88 м. и западния зидъ на дължина 36 м. Постройката на тѣзи здания е била отъ прости ломени камѣни.

Главната църква.

Западната частъ на атриума е 6, 5 м. широка и симетрично раздѣлена къмъ осъта на църквата. Срѣдното отдѣленіе е ок. 8 м. широко на 4,5 м. до самия входъ (пропилеонъ); отъ двѣтъ страни на срѣдното отдѣленіе има двѣ отдѣления 3×4 , 5 м. и 4, 4×4 , 5 м. Непокритата частъ на атриума (ареа) е завзимала пространство 16×37 метра и е била постлана само наоколо; да ли е имало въ срѣдата ѝ кладенецъ — (catharus) неможахме да узнаемъ. Отъ двѣтъ страни на ареата е имало отворени къмъ нея коридори, 4,5 м. широки, постлани съ плочи. Отъ този затворенъ дворъ се е влизало въ вънкашния нартексъ, който трѣбва да се счита, като източна частъ на атриума и то прѣзъ една срѣдна и двѣ двойни, съ мермерни стѣлбове, раздѣлени врати. Срѣдното му отдѣленіе е $16 \times 4,5$ м. съ по едно квадратно отдѣленіе отъ двѣтъ му страни, широко 4, 5 м.

Отъ този нартексъ се е влизало прѣзъ три врати въ вътрѣшния нартексъ (схизий нартексъ), който се простира по църквата широчина на църквата и е 6,2 м. широкъ; той е правилно раздѣленъ на три части съ по двѣ колони отъ всѣка страна.

Отъ този нартексъ се е влизало чрѣзъ 5 врати въ самата църква, която е раздѣлена съ два реда колони и пиластри, успоредни съ осъта на църквата на 3 части съ по една абсида въ източнитѣ имъ стѣни.

Срѣдната частъ 35×14 м. съ една абсида съ диаметръ 10 м. Постлана е била съ мермерни плочи отъ два вида; по-голѣмата западна частъ съ правоугълни тънки плочи отъ разна голѣмина, а източната частъ (presbyterium) съ голѣми мермерни плочи (страна ок. 7 м.) Въ това отдѣленіе е имало разни вътрѣшни постройки върху колообразни (пилотове) основи: въ абсида за катедрата (cathedra) и олтара; въ срѣдата на църквата кръглообразна за амбона

(ambon), съ диаметръ (вътрѣшенъ 2,5 м.) и съ основа на стълба за нея отъ източната ѝ страна.

Сѣверната и южната частъ на самата църква сж били напълно сходни, а всѣка е раздѣлена на по 3 части. Западната 5,5 м широка и 23,0 м. дълга съ три прозорци и една врата въ вънкашния зидъ, съ три пиластри, два полупиластри и 5 мермерни стълба отъ къмъ вътрѣшната страна. При сѣверното отдѣление срѣднитѣ два стълба сж били дигнати още при старата реконструкция на църквата, вѣроятно употребени при постройката на църквата Св. 40 мъченици въ В. Търново (1230 год.) и вмѣсто тѣхъ е билъ тукъ изиданъ единъ широкъ пиластръ. Тѣ сж именно спомѣнати по-горѣ при надписитѣ двѣ колони No. I и XXV.

Срѣдната частъ на крайнитѣ отдѣления на самата църква е дѣлила западната частъ отъ абсидата при сжщата широчина има 5,3 м. дължина; тѣзи части сж диаконикъ (διακονικόν) и жертвеникъ (prothesis), споредъ обичая въ източната църква. Източната третя частъ на тѣзи отдѣления има сжщата широчина, както придружитѣ двѣ части и е 3,6 м., дълга съ абсида съ диаметръ 4.6 м.

Постилката въ вътрѣшния партексъ и въ крайнитѣ части на църквата е била съ варовити квадратни плочи съ тригълни вложки отъ тухли.

Въ южната частъ се намѣри единъ кладенецъ, който вѣроятно е ималъ свръзка съ баптистернумътъ.

Отъ находкитѣ въ църквата нужно е да се забѣлѣжи едно малко гробче 0,5 м. $\times$ 0,5 м., съставено отъ тухли, до западния входъ въ южната абсида, съ останки на нѣкой мъченикъ. Коститѣ сж прѣнесени отъ попъ Калевъ въ Касичанската църква.

Материалътъ за църквата и другитѣ постройки е събранъ отъ цѣла крайдунавска България отъ стари римски развалини, за което свидѣтелствуватъ тухли, съ печати на римскитѣ легиони и части на антични ладии въ постройката. Срѣщатъ се печати: — на V легионъ (Macedonica или споредъ провинцията Meesiaca) съ сѣдалището въ гр. Oescus (до с. Гигвъ при устието на р. Искъръ); на I легионъ Италиски съ сѣдалището си въ гр. Novae, на изтокъ отъ гр. Свищовъ (дозята Стѣкленъ) и XI легионъ (Claudiae), съ сѣдалището си въ гр. Durostorum (сегашний гр. Силистра).

Разкопани могили: 1) нѣколко въ некрополисъ на града до с. Теке-Козлуджа, 2) до голѣмия деветашларъ, на югоизтокъ отъ града и 3) двѣ до вътрѣшното укрѣпление. Могилитѣ сж отъ българско врѣме и се срѣщатъ въ тѣхъ два вида погребяване. Инте-

речна е могилата на западъ до вътрѣшното укрѣпление по насипването си и по много скелети, намѣрени до периферията ѝ.

Интересни сж камъни групи „*деветашиларе*“ въ околността на Абоба. Тѣ произходатъ отъ старобългарско врѣме и сж два вида: I) правилни, които служили вѣроятно за събрания; прѣдъ групата има особенъ прѣдсѣдателски прѣстолъ, II) неправилнитѣ, които сж вѣроятно стари гробища.

Водопроводи е имало нѣколко, които събирали вода отъ склоноветѣ на Стана. Единъ, вѣроятно този, за който се споменува въ горѣспоменатия надписъ на Маламира (въ сборката на гръцкитѣ надписи) е докаралъ вода отъ склоноветѣ около с. Намукчи и па които сж се запазили останки на аквадуктъ въ Канка-канареси, на сѣверъ отъ гр. Нови Пазаръ.

При разкопкитѣ сж намѣрени много прѣдмети, по-вечето счупени или раждясали, като *плъмби, мѣдни и златни византийски монети* отъ IX и X стол., *прѣстени сѣдлове, желязни оржжии, стѣклени чинии, животински кости* и др. и др., които могатъ да освѣтлятъ начина на живѣнето на Българитѣ. Въ Хисаръ, до с. Войвода, направихме само опити, отъ които излиза, че тази крѣпостъ е по-стара отъ Абобската и основанието ѝ, вѣроятно, се пада въ врѣмето на имп. Юстиниана.

Разбира се, че съ тѣзи разкопки е открита само една часть на старата столица и остава още много да се работи за по-добро освѣтление на старобългарската епоха.

Едно е вече сигурно отъ направенитѣ разкопки, а именно: че Българитѣ освѣнѣ въ военното изкуство и въ друго отношение сж стояли на висока степенъ и че далечъ сж били отъ варваризма, който искатъ да имъ приписватъ гръцкитѣ писатели.

Напълно сме увѣрени отъ досегашнитѣ ни изслѣдвания, че тѣзи не сж послѣднитѣ останки на старитѣ Българи на балканския полуостровъ и че още много ще се открие отъ тѣхнитѣ врѣмена и приканваме затова нашата младежъ и изобщо всичката интелигенция да се сдружатъ въ едно отечестволубиво дружество, което по сериозно да се заинтересува за домашни старици и да докажатъ съ това, че старитѣ Българи не сж останали въ културно отношение задъ другитѣ съврѣмени народи. Това е цѣльта на настоящия ни трудъ.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

О Т Ч Е Т Ъ

на Гимназията за учебната 1900—1901 година.

А. Учителски персоналъ.

І. ИЗМѢНЕНИЕ ВЪ ПЕРСОНАЛА.

1. Въ началото на годината.

а) п в л ѣ з л и :

1. *Иванъ М. Гюлмезовъ*, Директоръ, освободенъ съ указъ No. 35 отъ 1—IX

2. *Тодоръ Някшевъ* първостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1096 отъ 1—IX въ Русевската мъжка гимназия.

3. *Йорданъ Божиловъ*, първостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1135 отъ 1—IX въ Видинската мъжка гимназия.

4. *Христо Атанасовъ*, второстеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1107 отъ 1—IX въ Станимашкото трикласно училище.

5. *Георги Пенчевъ*, третостеп. учителъ, уволненъ съ заповѣдь No. 1095 отъ 1—IX.

6. *Стефанъ П. Калевъ*, врѣм.-новоназначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1118 отъ 1—IX въ Добричското четирекласно дѣвич. училище

7. *Маринъ Котаровъ*, врѣм. новоназначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1118 отъ 1—IX въ Добричското четирекласно дѣвич. училище.

8. *Петръ М. Скопачковъ* врѣм.-новоназначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1096 отъ 1—IX въ Шуменското педагогическо училище.

9. *Дръ Кардамъ Дечковъ*, врѣм.-новоназначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1107 отъ 1—IX въ Силистренското педагогическо училище.

10. *Николай Николаевъ*, врѣмененъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1118 отъ 1—IX въ Лѣсковското трикласно училище.

б) Д о ш л и :

1. *Димитръ Габровски*, Директоръ, прѣмѣстенъ съ указъ No. 36 отъ 1—IX отъ Търновската мъжка гимназия.

2. *Иванъ Калдиевъ*, второстеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1097 отъ 1—IX отъ Шуменското педагогич. училище, а съ заповѣдь No. 1243 отъ сжщата дата прѣмѣстенъ въ Казанлъшкото педагогическо училище.

3. *Георги Бълевъ*, третостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1097 отъ 1—IX отъ Ломското педагогич. училище.

4. *Петко Велчевъ*, врѣм. новоназначенъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1280 отъ 1—IX отъ Бръзовското трикл. училище.

5. *Щилианъ Геновъ*, врѣм. новоназначенъ учителъ, назначенъ съ заповѣдь No. 1104 отъ 1—IX.

6. *Алоисъ Бюнтеръ*, волнонаемъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1243 отъ 1—IX отъ Търновската мжжка гимназия.

7. *Драганъ Фетваджиевъ*, волнонаемъ учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1135 отъ 1—IX отъ Софийската мжжка гимназия.

8. *Владимиръ Стояновъ*, волнонаемъ учителъ, назначенъ съ заповѣдь No. 1104 отъ 1—IX.

2. Пръвъ годината.

а) Излѣзли:

1. *Христо Цаневъ*, първостеп. учителъ, уволненъ съ заповѣдь No. 1490 отъ 24—X.

2. *Георги Бълевъ*, третостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1810 отъ 1—I въ Русенската мжжка гимназия.

3. *Драганъ Фетваджиевъ*, волнонаемъ учителъ, уволненъ съ заповѣдь No. 39 отъ 10—I.

б) Дошли:

1. *Христо Атанасовъ*, второстеп. учителъ, съ заповѣдь No. 1121 се отяжнява заповѣдта No. 1107 и си остана пакъ на сжщото мѣсто.

2. *Йорданъ Божиловъ*, първостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1197 отъ 1—IX отъ Видинската мжжка гимназия.

3. *Никола Живковъ*, волнонаемъ учителъ, назначенъ съ заповѣдь No. 1309 отъ 21—IX.

4. *Христо Цаневъ*, първостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1427 отъ 1—X отъ Шуменското педагогическо училище.

5. *Тошко Костовъ*, волнонаемъ учителъ, назначенъ съ заповѣдь No. 1490 отъ 31—X.

6. *Тодоръ Никшевъ*, първостеп. учителъ, прѣмѣстенъ съ заповѣдь No. 1810 отъ 1—I.

7. *Георги Пенчевъ*, третостеп. учителъ, назначенъ съ указъ No. 2 отъ 12—I.

8. *Георги Мушиановъ*, волнонаемънъ учителъ, назначенъ съ заповѣдь No. 44 отъ 22—I.

9. *Желю Димитровъ* второстеп. учителъ, назначенъ съ заповѣдь No. 450 отъ 14—IV.

II. ПОВИШЕНИЯ.

Учителътъ *Ташо Райковъ*, съ заповѣдь № 1724 повишенъ отъ 1—X 1900 г. въ III-степ. учителъ, понеже по рѣшението на изпитната комисия за държавнитѣ изпити на учители въ срѣднитѣ училища, се освобождава отъ държавенъ изпитъ.

Съ заповѣдь № 72 заплатата на волнонаемния учителъ *Владимиръ Стояновъ* се опредѣли отъ 1—I — 1901 г. на 2100 лева годишно (до 1—I — 1901 г. получаваше 1500 лв. годишно).

Учителътъ *Владимиръ Стояновъ*, волнонаемънъ учителъ, съ заповѣдь № 413 постановено е отъ 1—IV — 1901 г. да се счита за врѣмененъ-новоназначенъ учителъ, понеже е прѣдставилъ легализиранъ дипломъ за висшето си образование.

Учителътъ *Георги Мушиановъ*, волнонаемънъ учителъ, съ заповѣдь № 494 е постановено отъ 1—V — 1901 г. да се счита за врѣмененъ-новоназначенъ учителъ, понеже е прѣдставилъ легализиранъ дипломъ за висшето си образование.

III. ОТПУСКИ, КОМАНДИРОВКИ И ДР.

Ганчо Добревъ, II-степ. учителъ, съ заповѣдь № 1556 разрѣшенъ единъ-мѣсеченъ отпускъ, считанъ отъ 24—X — 1900 г. год. по домашни здравословни причини.

Димитръ Габровски, Директоръ, съ заповѣдь № 483, разрѣшенъ 10-дневенъ отпускъ, считанъ отъ 9—IV — 1901 год. по важни домашни причини.

Никола Живковъ, волнонаемънъ учителъ, съ височайше одобрень докладъ подъ № 4042, разрѣшенъ двумѣсеченъ задграниченъ отпускъ, смѣтанъ отъ деня на ползуването му, по причина на болестъ (почналъ да се ползува отъ 15 Май 1901 г.).

Освѣтъ това отекствували съ разрѣшение на дирекцията по важни домашни причини и по болестъ слѣднитѣ г. г. учители: Кр. Малевъ 10 дена, Хр. Атанасовъ 4 дена, Юр. Мирчевъ 10 дена, Г. Каранджуловъ 5 дена, Щ. Геновъ 10 дена, Г. Мушиановъ 4 дена, Т. Костовъ 4 дена и Хр. Казанджиевъ 3 дена.

Карлъ В. Шкоринъ, I-степ. учителъ, съ прѣдписане на Г-на Министра на Народ. Просвѣщение № 12958 отъ 7—IX — 1900 год.

командированъ да придружава г-на Усѣвскій, Директоръ на Рускій Археологически Институтъ въ г. Цариградъ по разкопкитѣ въ с. Абоба и околността му.

Сжидий, командированъ съ телеграма на Г-на Министра на Народ. Просвѣщение подъ № 986 отъ 1—II — 1901 г. (да замине незабавно за София).

Сжидий, командированъ въ Цариградъ (телеграма на Г-на Министра на Народ. Просвѣщение № 5236 отъ 24—V — 1901 г.).

Георги Смиловъ, I-степ. учителъ съ прѣдписаніе на сжидия Министръ № 14196 отъ 15—IX — 1900 г. командированъ въ мѣстната дѣвическа гимназия да вземе 8 урока по Химия.

Учителитѣ Ганчо Добревъ и Иванъ Кефсизовъ командировани да прѣподаватъ допълнително въ мѣстната дѣвическа гимназия.

Съ прѣдписаніе отъ Министерството на Народ. Просвѣщение подъ № 689 отъ 23—I — 1901 г. се утвърди за членъ на тукашния окръженъ училищенъ съвѣтъ избрания отъ учителскитѣ съвѣтъ М. Квартирайковъ вмѣсто бившия такъвъ Т. Някишевъ, който бѣ прѣмѣстенъ въ Русе.

IV. ПОЛОЖЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА.

Положението на учителския персоналъ съ указание на степенята, годишнитѣ на учителствуваніето, прѣдметитѣ, които прѣподава всѣки учителъ въ всѣки класъ, седмичното число часове и особнитѣ длѣжности, които заематъ учителитѣ, е прѣдставенъ въ слѣдната таблица.

ТАБЛИЦА

за

учителския персоналъ въ края на учебната
1900—1901 година.

Т А Б за учителския персоналъ въ края

№ по редъ	Име и прѣзвѣ	Мѣсторож- дение	Възрастъ — г.	Образо- вание	Година изъ учи- телстване	Гдѣ е билъ учителъ послѣдната учебна година
1	Димитръ Га- бровски	г. В. Тър- ново	34	Висше	10	Въ Търновската държавна мъжка гимназия
2	Георги Смиловъ	"	57	"	22	Въ Варненската държавна мъжка гимназия
3	Карлъ В. Шкер- нитъ	с. Високо- Мито (Чехия)	42	"	19	"
4	Тодоръ Някшевъ	с. Волка- вецъ (Бе- сарabia)	39	"	17	"
5	Стояпъ А. Беш- ковъ	г. Свищовъ	39	Специал- но (музика)	16	"
6	Никола Дуковъ	г. Лѣско- вецъ	37	Висше	14	"
7	Михаилъ Квар- тириковъ	с. Капусте- на Балка (Русия)	39	"	12	"
8	Иорданъ Божи- ловъ	г. Сливень	40	Специал- но	16	"
9	Дочо Банковъ	г. Ловечъ	38	Непълно срѣдно	19	"
10	Ганчо Добревъ	с. Елхово (Казанл. околия)	36	Висше	11	"

Л И Ц А

на учебната 1900—1901 година.

Каква степенъ е и отъ кога е въ тази степенъ	Какви прѣдмети прѣподава и въ кои класове	Колко часа прѣпо- дава седмично	Въ кой класъ е класенъ учителъ	Колко учеб. часове е билъ въ отпускъ
Директоръ отъ 15—VII 1896 г.	Аритметика II б кл.	4	Директ.	6
Първостепененъ отъ 1—IX 1885 г.	Химия V р аб. VI р и Руски езикъ V р аб кл.	11	Коман. да прѣпода- ва въ Дѣв. Гимназия.	—
Първостепененъ отъ 1—IX 1882 г.	Дескриптивна Геометрия V р аб, VI р, VII р и Геометрическо Чъртане IV р аб кл.	16	VII р	124
Първостепененъ отъ 1—IX 1888 г.	Аритметика III бв. II в и Геометрия II б, III бв кл.	16	—	—
Първостепененъ отъ 1—I 1892 г.	Цѣние I—IV кл., Руски езикъ IV кл. и Краснописание I а кл.	21	—	3
Първостепененъ отъ 1—I 1892 г.	Физика V, VI и VII кл. и Краснописание II б кл.	18	VII кл. Завѣд. ме- теор. стан. и физ. каб.	—
Първостепененъ отъ 1—I 1892 г.	Математика I г, VI р и VII р кл.	19	Библиот. на учител. библиот.	3
Първостепененъ отъ 1—IX 1894 г.	Френски езикъ II абв, IV кл и Български езикъ I б кл.	18	—	5
Първостепененъ отъ 1—I 1900 г.	География I абвг, II бв и Зоология I г кл.	16	II б	11
Второстепененъ отъ 12—VII 1895.	Български езикъ I г и Всеобща История II абв кл.	12	II в	59

Т А Б за учителския персоналъ въ края

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторож- денне	Възрастъ г.	Образо- ванне	Години на учи- телствуванне	Гдѣ е билъ учителъ послѣдната учебна година
11	Димитръ Анд- реевъ	г. В. Тър- ново	35	Висше	10	Въ Варненската държавна мъжка гимназия
12	Желю Димитровъ	с. Градецъ (Котленска околия)	48	Срѣдно	12	Въ Русенската град- ска дѣвическа гим- назия
13	Христо Генчевъ	г. Шуменъ	37	Висше	15	Въ Варненската държавна мъжка гимназия
14	Крузь Малевъ	с. Кюлевча (Ново-Паз. околия)	40	Срѣдно	17	"
15	Христо Атапа- совъ	г. Горня Орѣховица	29	Висше	9	"
16	Иванъ Кефсизовъ	г. Дръново	35	"	11	"
17	Георги Каранд- жуловъ	г. Прилѣпъ (Македон.)	33	"	8	"
18	Илия Димитровъ	г. Габрово	27	"	6	"
19	Коста Минчевъ	г. Шуменъ	27	"	5	"
20	Георги Пенчевъ	г. Севлиево	31	Срѣдно	12	"

Л И Ц А

на учебната 1900—1901 година.

Каква степенъ е и отъ кога е въ тази степенъ	Какви прѣдмети прѣподава и въ кои класове	Колко часа прѣпо- дава седмично	Въ кой класъ е класенъ учителъ	Колко учеб. часове е билъ въ отпускъ
Второстепененъ 1—I 1897 г.	Всеобща История I вг, VI р кл. и Закопъ Божи VI р кл.	18	I г	4
Второстепененъ отъ 1—IX 1879 г.				—
Второстепененъ отъ 1—I 1900 г.	Всеобща История III бв, IV аб кл. и География III бв кл.	15	IV р б	—
Второстепененъ отъ 1—I 1900 г.	Аритметика и Геометрия I абв кл.	18	I а	36
Второстепененъ отъ 1—I 1900 г.	Физика III абв и Химия III абв. IV аб кл. и VI р.	18	III б Завѣд. хи- мическия кабинетъ	13
Третостепененъ отъ 1—IX 1895 г.	Български езикъ VI р и кл.	6	VI р	8
Третостепененъ отъ 1—IX 1896 г	Всеобща История I а, V аб кл., Латински езикъ IV кл., V кл. и География VI р кл.	19	IV кл	16
Третостепененъ отъ 1—IX 1896 г.	Български езикъ I в VII р кл., Логика и Етика VII р кл. и Психология VI р кл.	18	I в	—
Третостепененъ отъ 1—IX 1898 г.	Български езикъ II абв и Краснописание II а.	19	II а	2
Третостепененъ отъ 1—IX 1894 г.	Аритметика II а III а, Геометрия III а, География II а III а и Всеобща История III а	16	—	2

Т А Б за учителския персоналъ въ края

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторож- денне	Възраст г.	Образо- ванне	Години на учи- телстванне	Гдѣ е билъ учитель послѣдната учебна година
21	Божимиръ Дави- довъ	г. Варна	31	Више	8	Варненската Държав- на мъжка гимназия.
22	Ташо Райковъ	с. Простѣ- ченъ (Маке- дония)	33	"	2	"
23	Пентелей Дже- ровъ	г. Битоля (Македон.)	28	"	6	"
24	Цачо Геновъ	г. Ловечъ	30	"	5	"
25	Иорданъ Мир- чевъ	г. Прилѣпъ (Македон.)	27	"	5	"
26	Михаилъ Ц. Ми- невъ	г. Ловечъ	27	"	3 г. 5 м.	"
27	Петко Велчевъ	г. Габрово	26	"	2	Въ Скопското падаго- гическо училище.
28	Щилианъ Геновъ	г. Сливенъ	25	"	1	Студентъ въ Висшето училище въ София.
29	Владимиръ Стоя- новъ	с. Жеравна (Ботленска околия)	29	"	1	Студентъ въ универси- тета въ Женева (Швей- цария).
30	Георги Муша- новъ		22	"	1	Студентъ въ универ- ситета въ г. Лионъ (Франция).

Л И Ц А

на учебната 1900—1901 година.

Каква степенъ е и отъ кога е въ тази степенъ	Какви прѣдмети прѣподава и въ кои класове	Колко часа прѣпо- дава седмично	Въ кой класъ е класонъ учитель	Колко учеб. часове е билъ въ отпускъ
Третостепененъ отъ 1/I 1900 г.	Естествена история Iaб, IIабв, IVаб Vaб	18	16	2
Третостепененъ отъ 1/X 1900 г.	Законъ Божи I. II, IIIк. и Краснописание Iвг	21	Библиот. на учен. библио- тека	—
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/IX 1895 г. съ 2100 л. годишна заплата	Гръцки езикъ IV—VIIк. и Всеобща история Iб	18	Vкл	—
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/IX 1896 г. съ 2100 л. годишна заплата	Математика Vp аб, VIк. и Геометрия IIa	16	Vp a	—
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 15/XI 1899 г. съ 2100 л. годишна заплата	Български езикъ IIIабв	18	IIIв	30
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/X 1897 г. съ 2100 л. годишна заплата	Естествена история IIIабв, Vкл., VIp кл. VIIp кл. и Геометрия IIв	18	IIIa Завѣд. Естеств. кабинетъ	—
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/IX 1900 г. съ 2100 л. годишна заплата	Български езикъ IVаб кл. Старобългарски езикъ IVкл., Vкл. и Руски езикъ Vкл.	17	IVp a	—
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/IX 1900 г. съ 2100 л. годишна заплата	Математика IVаб кл. Vкл	18	—	27
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/IV 1901 г. съ 2100 л. годишна заплата	Френски езикъ IIIабв, IVаб Vкл.	18	—	3
Врѣм.-новоназна- ченъ отъ 1/V 1901 г. съ 2100 л. годишна заплата	Френски езикъ въ Vaб p, IVp, VIк., VIIp и VIIк. кл.	18	—	14

ТАБ за учителския персоналъ въ края

№ по редъ	Име и прѣзвие	Мѣсторож- деніе	Възраст г.	Образо- вание	Годни на учи- телствуваніе	Гдѣ е билъ учителъ последната учебна година
31	Ярославъ Роман- чукъ	с. Казушъ (Галиция- Австрия)	40	Више	10	Варненската Държав- на мъжка гимназия.
32	Алоисъ Бюнтеръ	с. Бинет- пюргенъ (Швейцар.)	38	Специал- но Гим- настика	7	Въ Търновската дър- жавна мъжка гимн.
33	Никола Живковъ	г. В. Тър- ново	53	Срѣдно	12	Пенсионеръ
44	Иванъ Петрасъ	с. Нова- Весъ (Че- хия)	34	Више	7	Въ Варненската дър- жавна мъжка гимн.
35	Тошко Костовъ	г. Ловечъ	27	"	1	Войникъ
36	Христо Казан- джиевъ	г. Шумелъ	27	"	5	Въ Варненската дър- жавна мъжка гимн

Л И Ц А

на учебната 1900—1901 година.

Каква степенъ е и отъ кога е въ тази степенъ	Какви прѣдмети прѣподава и въ кой класове	Колко часа прѣпо- дава седмично	Въ кой класъ е класень учитель	Колко учеб. часове е билъ въ отпускъ
Волнонаемъ отъ 1/IX 1891 г. съ 3120 лева годишна заплата	Латински езикъ VI кл., VII кл. и Нѣмски езикъ въ 3 курса	17	VI кл.	—
Волнонаемъ отъ 13/V 1894 г. съ 3348 лева годишна заплата	Гимнастика I до VII	19	—	—
Волнонаемъ отъ 21/IX 1900 г. съ 2100 лева годишна заплата				
Волнонаемъ отъ 15/X 1894 г. съ 2100 лева годишна заплата	Рисувание Iабвг. IIIабв, Vаб и Краснописание IIв	23	Завѣд. кабинета по рису- ванпе	9
Волнонаемъ отъ 31/X 1900 г. съ 2100 лева годишна заплата	Български езикъ Vаб кл. Ia	18	Vp б	17
Волнонаемъ отъ 13/X 1898 г. съ 1800 лева годишна заплата	Рисувание IIабв, IVаб, VI, VII кл. и Краснописание IIIабв	23		15

V. Статистическа таблица.

За учителитѣ при Варненск. държ. мъжка гимназия „Фердинандъ I“
прѣзъ учебната 1900—1901 година.

I.	
<i>На края на учебната година</i>	
	Колко
Общо число на учителитѣ	36
Отъ тѣхъ били:	
1) Миналата учебна година	25
2) Новово назначени	7
3) Дошли отъ други училища	4
	Всичко 36

II.	
<i>Движение на учителитѣ.</i>	
(отъ 29/VI 1900 до 29/VI 1901 г.)	
Прѣмѣстени	9
Уволнени	3
Умрѣли	—
	Всичко 12

III.	
<i>Степени.</i>	
I-во степени	9
II-ро „	6
III-то „	7
Врѣмени новоназначени	8
Волнонаемни	5
„ съ контрактъ	1
	Всичко 36

IV.	
<i>Образование</i>	
Съ пълно висше образование	26
„ непълно „	4
„ пълно сръдно „	3
„ непълно „	3
	Всичко 36

V.	
<i>Странитѣ, цѣто сж получили образованието си.</i>	
	Колко
Въ България	17
„ Русия	5
„ Германия	3
„ Фраоция	2
„ Швейцария	4
„ Австрия	4
„ Турция	1
	Всичко 36

VI.	
<i>Мѣсторождение</i>	
България	26
Русия	2
Австрия	3
Швейцария	1
Турция	4
	Всичко 36

VII.	
<i>Въпроизповѣданіе</i>	
Православни	32
Католици	3
Евангелисти	1
	Всичко 36

VIII.	
<i>Народностъ</i>	
Българи	32
Чужденци	4
	Всичко 36
Отъ тѣхъ :	
Швейцарци	1
Чехи	2
Малоруси	1

IX.	
<i>Сѣмейно положеніе</i>	
Женени	18
Неженени	18
Вдовци	—

Всичко 36

X.	
<i>Възраст</i>	
На 22 години	1
" 25 "	1
" 26 "	1
" 27 "	6
" 28 "	1
" 29 "	2
" 30 "	1
" 31 "	2
" 33 "	2
" 34 "	2
" 35 "	2
" 36 "	1
" 37 "	2
" 38 "	2
" 39 "	3
" 40 "	3
" 42 "	1
" 48 "	1
" 53 "	1
" 57 "	1

Всичко 36

XI.	
<i>Години на учителствувание само въ сръдно (класно) училище</i>	

Съ 1 година	4
" 2 години	2
" 3 "	1
" 5 "	4
" 6 "	2
" 7 "	2
" 8 "	2
" 9 "	1
" 10 "	3
" 11 "	2
" 12 "	4
" 14 "	1

Съ 15 години	1
" 16 "	2
" 17 "	2
" 19 "	2
" 21 "	1

Всичко 36

XII.	
<i>Отсутствия</i>	
Неотсутствували нито 1 часъ 12	

Отсутствували	а) по болестъ:	
	отъ 1 до 5 часа . . .	6
	" 5 до 10 " . . .	4
	" 10 до 15 " . . .	2
	" 15 до 20 " . . .	1
	" 25 до 30 " . . .	1
	б) по други причини:	
	отъ 1 до 5 часа . . .	4
	" 5 до 10 " . . .	2
	" 10 до 15 " . . .	2
	" 15 до 20 " . . .	2
	" 25 до 30 " . . .	1
	" 50 до 55 " . . .	1

XIII.

Прѣподавание

Прѣподавать само въ:

- 1) *Горнитѣ класове* (IV—VII кл.)
 - а) съ висше образование 6
 - б) съ висше непълно образов. —
 - в) съ сръдно образование —
 - г) съ непълно сръдно образов. —
- 2) *Долнитѣ класове* (I—III кл.)
 - а) съ висше образование . 6
 - б) съ висше непълно образов. —
 - в) съ сръдно образование 2
 - г) съ непълно сръдно образов. 1
- 3) *Горнитѣ и долнитѣ класове*
 - а) съ висше образование 14
 - б) съ висше непълно образов. 4
 - в) съ сръдно образование —
 - г) съ непълно сръдно образов. 1

Всичко 34

Забѣлѣжка. Индекситѣ означаватъ числото на паралелкитѣ.

Отъ тази таблица се вижда, че, макаръ числото на ученицитѣ да е съ 50 повече, числото на паралелкитѣ се намали съ една, вслѣдствие намалението ученицитѣ въ първитѣ класове.

2. *Движдението на ученицитѣ презъ годината и числото имъ въ края на годината.*

	К Л А С О В Е										Всичко	Въ про- центъ	
	I	II	III	IV р кл		V р кл		VI р кл		VII р кл			
Числото на записанитѣ ученици	154	137	130	63	37	53	23	38	16	30	11	692	—
Приети нови	8	4	3	6	2	5	1	1	1	1	1	33	4.77
Напуснали	12	9	14	16	9	8	2	4	—	—	—	74	10.70.
Останали до края на годината	150	132	119	53	30	50	22	35	17	31	12	651	

Отъ тази таблица се вижеа, че числото на приетитѣ презъ течението на учебната година е 33, а това на напусналитѣ — 74. Като сравнимъ процентитѣ на напусналитѣ и новоприетитѣ съ миналогодишнитѣ (3.4 и 12.3), виждаме, че тази година сж постижили 1.37% повече, а напуснали 1.60% по-малко ученици.

В. Учение.

1. Прѣгледъ на неизучения материалъ.

Забѣлѣжка. Подробенъ прѣгледъ на учебния материалъ въ държавнитѣ м. гимназии е изложенъ въ отчета за 1896/97 учебна година.

Прѣзъ изтекшата учебна година не е прѣминатъ слѣдния прѣдвиденъ материалъ по:

Аритметика въ II а — Задачи съ привеждане къмъ единица, понеже прѣподавателя трѣбваше да прѣмине проститѣ дроби, останали отъ I класъ.

Аритметика въ III бв. — За книговодството — понеже прѣподавателя почна кжсно прѣдмета.

Геометрия въ II б — За лицата на фигуритѣ.

Геометрия въ III а — За елипсата и другитѣ криви линии — понеже прѣподавателя кжсно почна прѣдмета.

Физика въ VII р а кл. — За кометигѣ, падаючи и неподвижни звѣзди — по недостатѣкъ на врѣме.

География въ III а. — За съсѣднитѣ на България държави — понеже прѣподавателя взе по срѣдата на годината отъ друго прѣдмета и употрѣбилъ много врѣме за приповторението му.

Психология въ VI р кл. — За волята — понеже сжщността на Етиката е моралната воля и въ VII кл. прѣди да прискжши къмъ уроцитѣ по Етика, прѣподавала се спрѣлъ нѣколко часа върху „волята“ въобще, познанията по която трѣбва да бждатъ прѣсени за ученицитѣ за да могатъ съ успѣхъ да слѣдватъ прѣподаванието по Етика

Изучениятъ материалъ е прѣминатъ както слѣдва:

1. По Законъ Божи

Въ I а кл. съ 69 урока, въ I б — 68, въ I в — 66, въ I г — 70, въ II а б съ по 35 урока, въ II в — 39, въ III а — 63, III б — 69, въ III в — 70, въ VI р. и кл. по 52,

Въ I—III кл. прѣподавалъ Т. Райковъ.

Въ VI кл, „ Д Андрѣевъ

Общъ успѣхъ: 3.49.

2. По Български езикъ.

Въ I а	кл. съ	урока	класни упражнения	Т. Костовъ
„ I б	„ „	194	„ 6	„ „ Иор. Божиловъ
„ I в	„ „	202	„ 7	„ „ Ил. Димитровъ
„ I г	„ „	168	„ 8	„ „ Г. Добревъ
„ II а б в	„ „	204	„ 7	„ „ К. Минчевъ
„ III а б в	„ „	191	„ 5	„ „ Иор. Мирчевъ
„ IV а б	„ „	98	„ 5	„ „ (Слов.) П. Велчевъ
„ IV кл.	„ „	102	„ 5	„ „ „ „
„ IV а б кл.	„ „	66	„ 5	„ „ (Старобъл. ез.) П. Велчевъ
„ V а б	„ „	36	„ 4	„ „ „ „
„ V кл.	„ „	„	„	„ „ „ „
„ VI р кл.	„ „	102	„ 3	„ „ Ив. Кефсизовъ
„ VII р кл.	„ „	77	„ 4	„ „ Ил. Димитровъ

Общъ успѣхъ по български езикъ 3.26, а по стробългарски 3.31.

3. По Френски езикъ.

Въ II а б в	кл. съ	95	урока, 6	класни упражнения	Иор. Божиловъ
„ III а б в	„ „	99	„ 5	„ „	Вл. Стояновъ
„ IV а б р	„ „	97	„ 5	„ „	„ „
„ IV кл.	„ „	93	„ 7	„ „	Иор. Божиловъ

Въ V аб кл.	съ 102	урока	4	класни упражнения	Г. Мушановъ
„ V кл.	„ „	96	„ 5	„ „	Вл. Стояновъ
„ VI р кл.	„ „	106	„ 4	„ „	Г. Мушановъ
„ VII р кл.	„ „	84	„ 4	„ „	„

Общъ успѣхъ: 3·22.

4. По нѣмски езикъ

Въ II и III кл.	съ 93	урока,	6	класни упражнения	Я. Романчукъ
„ IV и V „ „	85	„ 7	„ „	„ „	„
„ VI и VII „ „	66	„ 8	„ „	„ „	„

Общъ успѣхъ: 3·46.

5. По Руски езикъ.

Въ IV аб кл.	съ 67	урока,	5	класни упражнения	С. А. Бешковъ
„ V аб „ „	65	„ 6	„ „	„ „	Г. Смиловъ
„ V кл. „ „	73	„ 5	„ „	„ „	П. Велчевъ

Общъ успѣхъ: 3·48.

6. По Латински езикъ.

Въ IV класич.	съ 157	урока,	10	класни упражн.	Г. Каранджуловъ
„ V „ „	126	„ 10	„ „	„ „	„
„ VI „ „	125	„ 8	„ „	„ „	Я. Романчукъ
„ VII „ „	105	„ 12	„ „	„ „	„

Общъ успѣхъ: 3·47.

7. По Гръцки езикъ.

Въ IV класич.	съ 104	урока,	10	класни упражнения	П. Джеровъ
„ V „ „	168	„ 12	„ „	„ „	„
„ VI „ „	135	„ 9	„ „	„ „	„
„ VII „ „	110	„ 9	„ „	„ „	„

Общъ успѣхъ: 3·62.

8. По Математика.

Въ I абв кл.	съ 130	урока,	8	класни упражнен.	Кр. Малевъ
„ I г „ „	137	„ 10	„ „	„ „	М. Квартирниковъ
„ II а „ „	134	„ 5	„ „	„ „	Г. Пенчевъ
„ II б „ „	112	„ 5	„ „	„ „	Д. Габровски
„ II в „ „	115	„ 5	„ „	„ „	Т. Някшевъ
„ III а „ „	101	„ 5	„ „	„ „	Г. Пенчевъ
„ III бв „ „	94	„ 5	„ „	„ „	Т. Някшевъ

Въ IV аб.	съ кл.	81	урока	6	класни упражнен.	Щ. Геновъ
„ IV клас.	„ „	58	„	6	„ „	„
„ V аб	„ „	92	„	7	„ „	Ц. Геновъ
„ V клас.	„ „	60	„	6	„ „	Щ. Геновъ
„ VI р.	„ „	74	„	7	„ „	М. Квартирниковъ
„ VI клас.	„ „	50	„	5	„ „	Ц. Геновъ
„ VII р. кл.	„ „	55	„	6	„ „	М. Квартирниковъ

Общъ успѣхъ: 3·10.

9. По Геометрия.

Въ I абв	кл. съ	60	урока,	Кр. Малевъ
„ I г	„ „	64	„	М. Квартирниковъ
„ II а	„ „	52	„	Ц. Геновъ
„ II б	„ „	60	„	4 класни упражненія Т. Някшевъ
„ II в	„ „	58	„	М. Миневъ
„ III а	„ „	51	„	3 класни упражненія Г. Пенчевъ
„ III бв	„ „	62	„	5 „ „ Т. Някшевъ
„ IV аб	„ „	58	„	6 „ „ Щ. Геновъ
„ IV клас.	„ „	51	„	6 „ „ „
„ V аб	„ „	77	„	5 „ „ Ц. Геновъ
„ V клас.	„ „	66	„	6 „ „ Щ. Геновъ
„ VI р.	„ „	95	„	7 „ „ М. Квартирниковъ
„ VI клас.	„ „	80	„	6 „ „ Ц. Геновъ
„ VII р кл.	„ „	57	„	6 „ „ М. Квартирниковъ

Общъ успѣхъ: 3·20

9. По Дескриптивна Геометрия.

Прѣподавано:	{	Въ IV аб р. кл. съ	34	урока	К. Шкорпилъ.
		„ V аб	„ „	67	„ „
		„ VI р.	„ „	75	„ „
		„ VII р.	„ „	55	„ „

Общъ успѣхъ: 3·16.

10. По Физика.

Прѣподавано:	{	Въ III абв	—	67	урока	Хр. Атанасовъ
		„ V аб клас.	—	59	„	Н. Дуковъ
		„ VI р.	—	97	„	„
		„ VI клас.	—	70	„	„
		„ VII р. клас.	—	82	„	„

Общъ успѣхъ: 3·15.

11. По Химия.

Прѣподавано :	{	Въ III абв — 30	урока	Хр. Атанасовъ
		„ IV аб — 67	„	„
		„ IV клас. — 97	„	„
		„ V аб — 62	„	Г. Смиловъ
		„ VI р. — 66	„	Хр. Атанасовъ
		„ VII р. — 60	„	Г. Смиловъ

Общъ успѣхъ: 3:35.

12. По Естествена История.

Прѣподавано :	{	Въ I аб — 63	урока	Б. Давидовъ
		„ I в — 62	„	М. Миневъ
		„ I г — 63	„	Д. Банковъ
		„ II абв — 66	„	Б. Давидовъ
		„ III абв — 65	„	М. Миневъ
		„ IV аб — 69	„	Б. Давидовъ
		„ V аб — 66	„	„
		„ V клас. — 65	„	М. Миневъ
		„ VI р. — 62	„	„
		„ VI клас. — 37	„	„
		„ VII р. — 50	„	„
		„ VII клас. — 26	„	„

Общъ успѣхъ: 3:16.

13. По Всеобща История.

Прѣподавано :	{	Въ I а — 61	урока	Г. Каранджуловъ
		„ I б — 63	„	П. Джеровъ
		„ I вг — 67	„	Д. Андреевъ
		„ II абвг — 56	„	Г. Добревъ
		„ III а — 63	„	Г. Пенчевъ
		„ III бв — 68	„	Хр. Генчевъ
		„ IV аб — 64	„	„
		„ IV клас. — 98	„	„
		„ V аб клас. — 66	„	Г. Каранджуловъ
		„ VI р. клас. — 107	„	Д. Андреевъ
	{	„ VII р. клас. — 52	„	„

Общъ успѣхъ: 3:60

14. По География.

Прѣподавано:	{	Въ I абвг — 64 урока	Д. Банковъ
		„ II а — 97 „	Г. Пенчевъ
		„ II бв — 93 „	Д. Банковъ
		„ III а — 65 „	Г. Пенчевъ
		„ III бв — 65 „	Хр. Генчевъ
		„ VI р. клас. — 33 „	Г. Каранджуловъ
Общъ успѣхъ: 3·31.			

15. По Психология.

Прѣподавано въ VI р. класъ 33 урока. Ил. Димитровъ
Общъ успѣхъ: 3·75.

16. По Логика и Етика.

Прѣподавано въ VII р. клас. съ по 36 урока, а по Етика съ
по 20 урока. Ил. Димитровъ
Общъ успѣхъ по Логика 3·79, а по Етика 3·73.

17. По Пѣние.

Отъ I до IV кл. прѣподавано съ по 35 урока. С. А. Бешковъ.
Общъ успѣхъ: 3·59.

18. По Рисование.

Прѣподавано :	{	Въ I абвг — 70 урока	Ив. Петрасъ
		„ II абв — 64 „	Хр. Казанджиевъ
		„ III абв — 64 „	Ив. Петрасъ
		„ IV аб — 125 „	Хр. Казанджиевъ
		„ V аб — 136 „	Ив. Петрасъ
		„ VI р — 54 „	Хр. Казанджиевъ
		„ VII р — 86 „	Хр. Казанджиевъ
Общъ успѣхъ: 3·31.			

II. Теми за писмени упражнения по Български езикъ.

I а класъ. — *Класни.* Писане подѣ диктовка статийкитѣ: „Облага отъ растенията,“ „Бура,“ „Нощъ“ и „Ела.“ Писане подѣ диктовка и разборъ на статийкитѣ: „Пролѣтъ,“ Сираче,“ „На полето,“ „Лѣтна нощъ,“ писмото „Мили братко,“ „Рилскиятъ манастиръ,“ „Рѣки“ и „Кончинарка“. Свободни описания по даденъ планъ за „Книга“ и „Рѣка.“

Домаши. Прѣписване статийки и разпрѣдѣляне на думитѣ, които именуватъ прѣдмети, дѣйствия, състояния, качества и другитѣ части на рѣчта и тѣхнитѣ видове. Прѣписване статийки и правене граматически разборъ.

16 класъ. — Класни. 1) Да се подчертаятъ главнитѣ части на изреченията въ статията „Лѣтно утро.“ — 2) Да се подчертаятъ глаголитѣ въ минало несвършено врѣме въ статията „Есень.“ — 3) Да се подчертаятъ причастията въ статията „Нощъ.“ — 4) Да се прѣпишатъ всички членувани съществителни въ статията „На полето.“ — 5) Да се опрѣдѣлятъ второстепенитѣ части на дадени изречения. — 6) Да разложатъ сложнитѣ съчинени изрѣчения на прости отъ продиктуваната статия „Зима.“ — Всѣки урокъ сж задавани домашни упражнения върху материала, а по единъ урокъ прѣзъ седмицата е употребяванъ за писане подъ диктовка.

1 в класъ. Класни. 1) Продиктувани послѣднитѣ 14 реда отъ разказа „Родолубивитѣ селени“, за да се поставятъ прѣципалнитѣ знаци. — 2) Прочетена първата часть отъ статийката „Новъ ученикъ“, за да се възпроизведе съ прѣципалелни знаци и правописъ. — 3) Прочетенъ е разказа „Признателецъ ученикъ“, за да се възпроизведе съ правописъ и да се подчертаятъ прилагателнитѣ имена съ една черта, а нарѣчията — съ двѣ. — 4) Прочетенъ е разказа „Оставете дѣцата да дохождатъ при мене“, за да се възпроизведе съ правописъ и да се направи на послѣднитѣ три изречения етимологически и синтактически разборъ. — 5) Прочетенъ е разказа „Неволя“, за да се възпроизведе съ правописъ и да се подчертаятъ въ първитѣ 10 реда числителнитѣ имена съ една черта, а глаголитѣ — съ двѣ. — 6) Прочетенъ е разказа „Налѣгането на въздуха“, за да се възпроизведе съ правописъ и да се направи етимологически и синтактически разборъ на послѣднитѣ три изречения. — 7) Прочетенъ е разказа „Благородна душа“, за да се възпроизведе съ правописъ и да се подчертаятъ глаголитѣ отъ първо спрежение съ една черта, глаголитѣ отъ 2-ро спрежение — съ двѣ, а отъ 3 то — съ три черти. — Вмѣсто домашни и упражнения сж давани прѣзъ всѣка седмица диктовки въ класъ.

1 г класъ. — Класни. 1) Да се раздѣлятъ осемъ думи на сло-гове. — 2) Да се разпрѣдѣлятъ дадени думи въ четири стълбеца: въ първия думи, които именуватъ прѣдмети, въ втория — дѣйствия, въ третия — състояния, въ четвъртия — качества. — 3) Да се означи спреженнето, наклонението, врѣмето, числото и лицето на дадени

глаголи. — 4) Да се опрѣдѣлятъ глаголитѣ въ дадени изречения. — 5) Да се означи вида, рода и числото на съществителнитѣ имена въ дадени изречения. — 6) Да се опрѣдѣлятъ прилагателнитѣ имена въ дадени изречения. — 7) Да се подчертаятъ главнитѣ части на дадени изречения и да се покаже, коя каква дума е. — 8) Да се направи синтактически и етимологически разборъ върху дадени изречения. — За домашни упражнения сж давави писмени работи по изучения материалъ, „Коледна ваканция“ и „Книга“ (по планъ). Освѣтъ това давави сж и диктовки почти всѣка седмица било по изучения материалъ, било изъ читавката.

IIa б и в класове. — Класни. 1) Да се опрѣдѣлятъ глаголитѣ по спрежение въ статитѣ „Шипка и коприва“ (IIa), „Джбъ и бръшлявъ“ (IIб) и „Гора и потокъ“ (IIв). — 2) Пъленъ и съкратенъ членъ при съществителнитѣ и прилагателнитѣ имена въ дадени примѣри (IIa б). — Двойно число при съществителнитѣ имена. Съществителни, които иматъ форма само за множествено число (IIв). — 3) Числително име членуването му на сложни форми въ дадени примѣри (IIa б). — 4) Образуване множественото число при съществителнитѣ имена. — 5) Относителни мѣстоимения и службата имъ въ рѣчъта (IIa). — 6) Показателни мѣстоимения и членътъ при показателнитѣ мѣстоимения (II б). — 7) Опрѣдѣлителни мѣстоимения и службата имъ въ рѣчъта (II в). — 8) Да се направи пъленъ граматически и етимологически разборъ на дадени изречения. (Тази тема е зададена два пѣти). — 9) Сложно изречение и дѣлението му. Разборъ на сложно съставно изречение (Всѣки ученикъ дава свое изречение. — II а б). 10) Да се раздѣлятъ всички пълни и съкратени именни форми изъ статията «Двамата сребролюбци» (II в). — *Домашни.* 1) Да се подчертаятъ съществителнитѣ, прилагателнитѣ имена и глаголитѣ въ статитѣ «Гроздоборъ» (II а), «Просякъ» (II б) и «Гладния Арабинъ» (II в). *) — 2) Да се подчертаятъ дѣйствителнитѣ и страдателнитѣ причастия въ статитѣ «Пустинитѣ на камениста Арабия» (II а б) и «Пролѣтъ» (II в). — 3) Писмо до приятель. — 4) Всѣки ученикъ описва по забѣлжителна случка изъ живота си. — 5) Статитѣ «Солунъ» (IIa), «Какъ се заслужава истинска почестъ» (II б) и «Кръстенската Крисура» (II в) да се обърнатъ отъ единствено въ множествено число. — 6) Статитѣ «Капарче» (II а), «Коньтъ Еолъ» (II б) и «Врава и лисца» (II в) да се обърнатъ отъ множествено въ

*) Статията по-рано се прѣписва отъ ученицитѣ и послѣ се подчертаватъ думитѣ.

единствено число. — 7) Въ статията „Лѣстовичка“ и «Мишка и плъхъ» (II а), «Врава и лисица» (II б), и «Лѣстовичка» да се поставятъ нужнитѣ прѣпинателни знаци. — 8) Зима и лѣто (сравнение. II а), Зима въ Варна (описание. II б в). — 9) Въ статията «Маймуна и мрѣжа» (II а), «Баща и двѣ дъщери» (II б) и «Комаръ и лъвъ» да се подчертаятъ и опрѣдѣлятъ мѣстоименията. — 10) Да се обърнатъ отъ дѣйствителна въ страдателни форми слѣднитѣ статии за всѣка паралелка: «Статуята на Меркурий и ваятель» (II а), «Пчела и муха» (II б) и «Двѣтѣ лисици» (II в). — 11) Да се обърне статията «Жабитѣ» отъ страдателна въ дѣйствителна форма и да се опрѣдѣлятъ страдателнитѣ причастия (II а). Да се обърне статията «Двѣ лисици» въ страдателна форма и да се опрѣдѣлятъ страдателнитѣ причастия (II б). Да се прокара сравнение между вълка и агнето въ баснята „Вълкъ и агне“ (II в). — 12) Да се подчертаятъ прѣдлозитѣ и съюзитѣ въ слѣднитѣ статии за всѣка паралелка: «Закснитѣ на Дракона» (II а), «Римлянитѣ» (II б) и «Воиници» (II в). — 13) Въ статията «Пчела и муха» (II а) «Рейпъ» (II б в) да се подчертаятъ нарѣчиата и мождуметията. — 14) Въ статията „Баща и двѣ дъщери“ (II а) и „Венеция“ (II б в) да се подчертаятъ всичкитѣ неизмѣняеми части на рѣчта. — 15) Сравнение на пролѣтъ и есень (II а). Описание на пролѣтъта въ Варна (II а). Описание на пролѣтъта въ Варна (II б). Сравнение на водата въ рѣкитѣ и езерата (II в). — 16) Да се подчертаятъ пълнитѣ членувани форми въ слѣднитѣ статии за всѣка паралелка: „Венеция“ (II а), „Гнѣздото“ (II б) и „Гроздоберъ“ (II в). — 17) Да се опрѣдѣлятъ по спрѣжение, врѣме и начинъ глгголитѣ въ стихотворенията «Луда Яна» (II а), «Облакъ» (II б) «Май» (II в). — 18) Да се извади главната мисль и поука въ статията «Просвѣщение» (II а), «Една присѣда» (II б) и «Скромността украшава младежа» (II в).

III абв класове. — Класни. 1) Търново (Диктовка). — 2) Василь Левски (диктовка). — 3) Три сложни изречения за разесняване. — 4) Едно сложно изречение за разесняване — 5) Едно сложно изречение за разесняване. — *Доматни упражнения* — Седемъ упражнения върву изминатъ материалъ. — Десетъ възпроизведени разкази изъ христоматията. — Деветъ диктовки изъ христоматията. — Описания: «Готварска соль», «Родното ми мѣсто» и „Котка.“ — Сравнително описание „Рѣка и море.“ — Едно писмо подѣ диктовка и едно по зададенъ планъ.

IV а р. класъ. — Класни. 1) Да се опрѣдѣли що е точностъ, краткостъ и да се опрѣдѣлятъ синонимитѣ *радостъ и веселие.* — 2)

Що е жетония и проия. — 3) Що е *езикъ* (по изработенъ въ класъ планъ). 4) а) Характеръ на народнитѣ пѣсни. б) Да се скандиратъ стихотворенията: „Тимуръ“ (П. П. Славейковъ) и „XX вѣкъ“ (Ив. Вазовъ). — 5) а) Разлика между стихотворната и простата рѣчь. б) Да се скандиратъ стихотворенията: „Триумфалната арка“ (Ив. Вазовъ) и „Навредъ е чудна нощъ...“ (Лютаковъ). 6) Да се напише периодъ съответствуващъ на мисълта: „Всѣки може да добие образование и възпитание отъ училището.“ — *Домашни.* *) 1) Описание („Котка“ и „ягода“). — 2) Разборъ на баснята „Приятелитѣ.“ — 3) Полза отъ птицитѣ. — 4) Полза отъ вѣтроветѣ.

IV б р. класъ. — Класни. 1) а) Какви качества притежава слога. б) Разлика между синонимитѣ: знание и умѣние; съществувамъ живяя и обитавамъ. — 2) Тропи и метафора. Сравнение. 3) а) Що е печатъ. — 4) Какъ може човѣкъ да си изработи добъръ слогъ. б) Да се скандира стихотворението „България“ (Ив. Вазовъ). — 5) Да се напише съответствуващи периоди на темитѣ: „Многото дъждове могатъ да принесатъ голяма вреда на човѣка“ и „Който иска свобода трѣбва самъ да си я изпечели“. Да се скандиратъ стихотворенията „Селски животъ“ (Хораций) и „Шилонски затворникъ“ (Байронъ). — *Домашни.* — 1) Конь и Джбъ (описания). — 2) Есень въ гр. Варна (описание). — 3) Разборъ на баснята „Осель и славей“. — 4) Борбата на човѣка съ природата.

IV кл. класъ. — Класни. 1) Правилата, които трѣбва да се пазятъ при излагане съдържанieto на съчинението. Разлика между синонимитѣ: образование и възпитание; разказвамъ и разпирavamъ. — 2) Що е синегдоха. Разлика между работитѣ на прозаически и художественъ писатели. — 3) Що е писмо. — 4) Разлика между картинностъ и фигуралностъ и ползата отъ употреблението на фигуритѣ. Да се скандиратъ стихотворенията: „Припомняне изъ Тацита (Вазовъ) и „Младия борецъ“ (Вазовъ). — 5) Да се напишатъ периоди съответствуващи на мислитѣ: Здравиято продължава живота и създава навикъ къмъ постоянни занятия; „Постоянитѣ борби правятъ живота на човѣка по-сладкъ.“ Да се скандиратъ стихотворенията: „Въ лунния блѣсъкъ“ (К. Христовъ) и „Демонъ“ (Дермонтовъ). — *Домашни.* 1) Класна стая и Куче (описания). — 2) Есень (описание). — 3) Вода (описание). 4) Разборъ на баснята „Куко и пиѣ.“ — 5) Полза отъ горитѣ. — 6) Кои сж най-добритѣ приятели на ученицитѣ? — 7) Пролѣтъ (описание).

* Планътъ за развиване на темата е изработенъ въ класъ.

Va б и кл. класъ. — Класни. 1) За частитѣ на прованче-скитѣ съчинения и видоветѣ имѣ. — 2) Описания, видове описания и различието имѣ. — 3) Характеристика и характеризиране (по даденъ примѣръ). — 4) Лѣтописи, мемуари и различието имѣ (съ примѣри). — 5) Биография, житие и некрологъ (съ примѣри). — 6) История, дѣлението ѝ и видове източници за материялъ. — 7) Лѣтописитѣ и мемуаритѣ като материялъ за историята. — 8) Разсѣждане и елементитѣ му. — 9) Видове аргументи и начинъ за излагане мислитѣ въ разсѣждението. — 10) Наука и дѣлението ѝ. Класификация. — 11) Прѣдметъ за свѣтското и духовно краспорѣчия. 12) Видове светски и духовни рѣчи (съ примѣри). — *Домашни.* 1) Описание на гр. Варна. — 2) Обща характеристика за българина. — 3) Гостолюбieto у славянина. — 4) Свободолубieto на българина. — 5) Слѣдствия отъ пжтешествията. — 6) Пестеливостъта като характерна черта у българина. — 7) Какви сж сетнинитѣ отъ войната. — 8) Слѣдствията отъ книгопечатанieto.

VI р и кл. класове. — Класни. 1) Прѣдметъ и условия на епическата поезия. Дѣленie на народния епосъ по съдържание (VI р). Область и значение на поезията. Дѣленie на поезията по творчество (VI кл.). — 2) Прѣдметъ и условия на лирическата поезия. Значение на сатирата. Разборъ на стихотворението „Розбитий“, отъ Ив. Вазовъ. (VI р.). Разлика между художествена и народна лирика. Разборъ на стихотворението „Желялъ бихъ“, отъ Ив. Вазовъ (VI кл.). — 3) Съдържанието на I, II и III дѣйствия отъ комедията „Ревизоръ“ (отъ Н. В. Гоголь). Разлика между трагедия и драма (VI р.). Съдържание на IV и V дѣйствия отъ комедията „Ревизоръ“ (отъ Н. В. Гоголь). Разлика между комедия и сатира (VI кл.). — *Домашни.* — 1) Характеристика на Иванъ Аспазиевичъ Доржидолски, изъ повѣстъта „Митрофанъ“ (VI р.). Характеристика на Митрофанъ Дакито (VI кл.). 2) Характеристика на Руска и Ангелъ, драмата „Руска“ отъ Ив. Вазовъ, за двата класа.

VII р и кл. класове. — Домашни. 1) Мотивитѣ на историческитѣ пѣсни (VII р.). Сватбенитѣ обрѣди по народнитѣ пѣсни. — 2) Ижазыкъ словѣнскъ — славянски езикъ ли е? (VII р.). Да се очертае литературата отъ Симоновата епоха, като се укажатъ и по-забѣлжителнитѣ дѣатели (VII р.). — 3) Възраждане. Пансий (VII р.). Априловъ и значението му (VII кл.). — 4) Да се посочи разликата между творчеството на Софокла и Еврипида (VII р.). Божествената комедия на Данте (VII кл.). — *Домашни.* — 1) Мотивитѣ и

полигическото значение на хайдутските пѣсни. — 2) Упражнение върху свободно избрана тема. — 3) Изучаване на изящната литература като факторъ на образованието.

Прѣз тази учебна година се устроиха слѣднитѣ бесѣди съ ученицитѣ отъ горнитѣ (V—VII) класове: 1) на 31 Януарий т. г. съ тема: „*Богомилството и неговото значение*“ отъ ученика Пенчевъ Петко отъ VII кл. подъ ръководството на учителя Ил. Димитровъ. 2) на 10 мартъ т. г. съ тема: „*Възпитателното и образователно значение на историята*“ отъ ученика Мих. Донеузовъ отъ VII кл. подъ ръководството на учителя Д. Андреевъ; 3) на 17 мартъ т. г. съ тема: „*Ботевъ и Вазовъ като поети*“ отъ ученика Юрд. Рандевъ отъ VII кл. подъ ръководството на учителя Ил. Димитровъ; 4) на 24 мартъ т. г. съ тема: „*Хуманизмъ и реформация*“ отъ ученика Хар. Христовъ отъ VII р. кл. подъ ръководството на учителя Д. Андреевъ и 5) на 19 априлий т. г. съ тема: 1) „*Животъ, дѣйност и значение на В. Шекспиръ*“, 2) „*Съдържание на Юлий Цезаръ*“, изработвана отъ всички ученици отъ VII кл., а държано отъ Кр. Клячуновъ подъ ръководството на учителя Ив. Кефсизовъ.

IV ЗРѢЛОСТЕНЪ ИЗПИТЪ.

А. Допълнение къмъ учебната 1899-1900 година.

Повторителнитѣ зрѣлостни изпити за ученицитѣ отъ миналата учебна година се произведоха на 11 Септемврий Български езикъ, на 12 — Математика, на 13 — Френски, на 15 — Гръцки и на 16 септември Дескриптивна геометрия и Латински езикъ, а устнитѣ на 13, 15, 18 и 19 септемврий. Освѣтъ това съ разрѣшение на министерството бѣха допустнати до цѣлъ зрѣлостенъ изпитъ и абитуриентитѣ Мариновъ Маринъ отъ VП р. и Желевъ Коста отъ VII класически класъ.

Темитѣ за писменитѣ изпити бѣха слѣднитѣ:

1) *По Български езикъ*: кои сж причинитѣ споредъ народнитѣ пѣсни, за да се появятъ хайдутитѣ?

2) *По Математика*: 1) Единъ баща завѣщалъ на тримата си сина 25,000 лв., които вложилъ въ една банка съ условие, щото тя да даде по равно на всѣхъ отъ тѣхъ, като навърши 24 години. Първиятъ снъ е билъ на 20 години, вториятъ на 16 години и третиятъ на 12 години. По колко лева е завѣщалъ на всѣхъ, като се знае, че банката плаща по толкова процента, колкото е отношението на една геометрически прогресия, на която първиятъ членъ $e=1$, числото на членоветѣ $e=10$ и сумата $e=488281$?

2) Да се опрѣдѣли поврхността и обема на кълбо, вписано въ сферически секторъ, като се знае, че дъгата на главното сѣчение на сектора е $e = L(43^{\circ}23'40'')$, а радиусътъ на сектора е равенъ на сръдната линия mc въ тригълника ABC , на който странитѣ $AB = 13$ см., $BC = 14$ см., $AC = 15$ см.

3) Въ тригълника ABC дадена еж: $AB = 1346.5$ м., $BC = 2342.2$ м., и ъгъла $ACB = 62^{\circ}15'32''$; да се рѣши тригълникътъ.

4) По Френски езикъ: Да се напише подѣ диктовка и прѣведе на български: „Patriotisme“ и да се прѣведе на френски „Ржката е образъ на човѣшкия животъ“.

4 По Гръцки езикъ: Да се напише подѣ диктовка и прѣведе на български „Θαυραστή φίλια“ чиг. М. Балабановъ I ч. стр. 47—48.

5) По Латински езикъ: Да се напише подѣ диктовка и прѣведе на български: „Cicer. in Catilinam or II, cap 12 (.до Nunc illos). Да се прѣведе на латински: ? ?

6) По Дескриптивна геометрия: Даденъ е правиленъ конусъ, основата му лежи въ равнина L въ общо положение. Равнината L минава прѣзъ точка a ($Xa = +3.5$ см., $Ya = -1.5$ см., $Za = +4.3$ см.) и е перпендикулярна къмъ дадена линия $A = bc$ ($b: Xb = 0$, $Yb = +3.5$ см., $Zb = +3.5$ см.; $c: Xc = -2.5$ см., $Yc = -1.2$ см., $Zc = -2.3$ см.) Центра s на основата на конуса е отдалеченъ отъ първата проекционна равнина $\pi: Zs = +2.6$ см. и отъ втората проекционна равнина $\sigma: Ys = +4.4$ см. Радиусътъ на основата е $R = 40$ см. и височината на конуса $o = 69$ см. Да се настрон едно отъ параболическитѣ сѣчения на конуса.

Резултатътъ отъ тия испити бѣ, че отъ явилитѣ се 14 абитуриенти (2 съ цѣлъ зрѣлостенъ изпитъ) 7 получили зрѣлостни свидѣтелства, а 6 не издържаха изпита и ще трѣбва да повтарятъ цѣлия изпитъ слѣдъ една година. *)

Така щото общиятъ резултатъ отъ зрѣл. изпитъ за 1899—1900 учебна година е:

Получили зрѣлостни свидѣтелства 16 реал и 15 класици.

Неиздържали изпита 5 „ 7 „

допуснати вѣнчко 21 „ 23 „

или изобщо издържали изпита 72.09% , а неиздържали изпита 27.91% .

Слѣдната таблица съдържа имената на вѣнчки ученици, които сж държали поправителенъ зрѣлостенъ изпитъ

*) Заб. Единиятъ отъ полученитѣ зрѣлостни свидѣтелства държа поправителния сж изпитъ прѣзъ юний 1901 год.

№ по редъ	Име и прѣзвие на ученика	Мѣсторождение	Дата на рождението му
А. Реаленъ отдѣлъ			
1	Димитровъ Александръ	г. Ловечъ	1/V 1879 г.
2	Костовъ Георги	с. Гебедже (Варненско)	14/IX 1880
3	Поповъ Данаилъ	г. Кюстендже	1/VIII 1879
4	Симановъ Петко	г. Илѣвенъ	15/XI 1878
5	Тодоровъ Курти	г. Гурково	17/I 1879
6	Христовъ Игнатъ	с. Гурково	6/XII 1880
7	Христовъ Игнатъ	г. Г. Орѣхов.	9/XI 1880
	Мариновъ Маринъ ¹⁾	с. Осмаръ	
Б. Класически отдѣлъ			
1	Върбановъ Петъръ	г. Рахово	24/IV 1882
2	Георгиевъ Василъ	г. Осм. Пазаръ	20/VII 1882
3	Джуровъ Христо	г. Е. Джумая	26/X 1876
4	Димитровъ Александръ	г. В. Търново	24/II 1880
5	Пепчевъ Стефанъ	г. Добричъ	24/III 1880
6	Симеоновъ Георги	г. Тулча	14/VIII 1876
7	Желевъ Коста ²⁾	г. Бѣлоградч.	27/VI 1880

Заб. Желевъ Коста държа поправителния си испитъ по

¹⁾ Държа цѣлъ зрѣлостенъ испитъ

²⁾ Държа цѣлъ зрѣлостенъ испитъ

Име, прѣзиме и мѣстожител-ство на родителитѣ му	Държалъ ли е или не зрѣлостенъ испитъ и съ ка-сѣвъ общъ успѣхъ
Петръ Димитровъ—Ловечъ Коста Панайотовъ—Гебедже Стоянъ Поповъ—с. Кас.-къой Сим. Атанасовъ—Плѣвенъ Тод. Георгиевъ—с. Ай-Орм. Хр. Г. Димовъ—Г.-Орѣхов. Миню Мариновъ—Шуменъ	Издържалъ съ добъръ успѣхъ Ще повтара цѣлия испитъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ Ще повтара цѣлия испитъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ Ще повтара цѣлия испитъ " " " "
Георги Върбановъ—Рахово Георги Х. Дечевъ—Варна † Момчо Джуревъ Дат. Вълчевъ—В. Търново Пенчо Цанковъ—Добричъ Сим. В. Топаловъ—Тулча Желю Дявтровъ—Варна	Ще повтара цѣлия испитъ Надър. съ ми. добъръ успѣхъ " " " " Издържалъ съ добъръ успѣхъ Ще повтара цѣлия испитъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ { Държа поправителенъ испитъ по физика, слѣдъ който получи зре- лостно свидѣтел. съ добъръ успѣхъ

Физика въ края на тая учебна година.

Б. Прѣзъ учебната 1900 - 1901 год.

Въ края на учебната година по рѣшението на изпитната комисија се допуснаха на зрѣлостенъ изпитъ 38 абитуриенти, отъ които 27 реалисти (25 редовни и 2 външни) и 11 класици: по на писменитѣ изпити се явиха 37 (1 редовенъ — реалистъ не се яви). Зрѣлостнитѣ писмени изпити се произведоха: на 1 юний Български езикъ, на 2 юний Математика, на 4 юний Френски и Нѣмски, на 5 юний Латински езикъ и Дескриптивна Геометрия, на 6 юний Гръцки езикъ.

Темитѣ за тия изпити бѣха:

1. *По Български езикъ*: „Какво влияние иматъ природата, книгитѣ и обществото за нашето образование.“

2. *По Математика*: 1) Единъ благотѣлитель завѣщалъ на една община 125000 лв. Завѣщаната сума вложилъ въ една банка съ условие, щото банката да дава на общината въ края на всѣка година въ продължение на 20 години една и съща сума. Пита се по колко лева общината ще получава отъ банката, ако послѣдната плаща по толкова процента, на колкото е равно по-голѣмото значение на x въ уравнението.

$$\log_{11}(x-1) + \log_{10}(x+1) - \log_{10}(x-2) = 0.90309.$$

2) Височината на единъ равнорамененъ тригълникъ е равна на срѣдната линия mc въ единъ правогълненъ тригълникъ, на който катетътъ $a=12$ см. и проекцията на катета b върху хипотенузата $pb=1^{12}/_{13}$ см.; основата на равнораменния тригълникъ е равна на диагонала на една равнораменна трапеция, на която лицето е $\equiv 40$ кв. см.) основата $a=6$ и основата $b=2$ см.. Да се изчисли радиуса на вписаната въ равнораменния тригълникъ окръжностъ.

3) Височината на единъ изправенъ конусъ е 4 пхти по-голѣма отъ радиуса на вписаното въ него кълбо. Да се опредѣли отношението на повърхноститѣ и обежитѣ на двѣтѣ тѣла.

4) Въ единъ равнорамененъ тригълникъ $bc+ca=240$ м. $\angle A \equiv 15^\circ 40' 30''$; да се изчислятъ странитѣ и плоското съдържание на тригълника.

3) *По Френски езикъ*: Да се напише подъ диктовка и прѣведе на български 22 реда ръкописни отъ статията „La roule“ — Buffon.

Да се прѣведе на френски статията „Съединението прави силата.“

4) *По Нѣмски езикъ*. Да се напише подъ диктовка и прѣведе на български статията „Der garnige Bruder“ (Deutsches Lesebuch v. Bone, I. S. 46).

Да се прѣведе на нѣмски статията „Человѣкътъ и пчелата.“

5) *По Латински езикъ*. Да се напише подъ диктовка и прѣведе

де на български статията: „De belle pinico secundo (V. Латинска христоматия II. Кинградовъ 1892 г. рад. 115).

Да се прѣведе на латински статията: „Гробницата на вавилонската царица Нитокрида“ (отъ читанката на Брожка стр. 165).

6. *По ирзѣки езикъ*: Да се напише подъ диктовка и прѣведе на български:

7. *По дескриптивна геометрия*: Дадени сж двѣ прѣсекателни прави ($A^{\wedge}B$), които се прѣсичатъ въ точка v ($Xv = + 4.8$ см., $Yv = + 2.2$ см., $Zv = + 6.2$ см.). Линия A минава прѣзъ дадена точка a ($Xa = - 3.5$ см., $Ya = + 6.2$ см., $Za = - 6.2$ см.). Линия B е перпендикулярна къмъ остъта X и минава прѣзъ точка b ($Yb = - 1.7$ см., $Zb = + 1.7$ см.). Да се построи ротационенъ конусъ, който се образува отъ въртенето на конечната права линия av около линия B . Прѣзъ центра на остъта на конуса да се построи права линия C въ общо положение перпендикулярна къмъ остъта на конуса и да се опредѣли проникването на линия C прѣзъ конуса.

На устенъ испитъ, по рѣшенieto на изпитната комисия се допуснаха 34, а именно: 23 реалисти, отъ които единъ външенъ и 11 класници. Устенитѣ испити се произведохъ на 18, 19, 20, 21 и 22 юний подъ прѣдсѣдателството на министерскій пратеникъ г. Димитръ Д. Агура — професоръ въ Висшето училище. Общиятъ резултатъ отъ цѣлия испитъ е слѣдния:

а) *Реаленъ отдѣлъ*

Получили зрѣлостни свидѣтельства	14
Ще правятъ повторит. испитъ прѣзъ септемврий. 6 и 1 външ.	
Ще повторятъ цѣлия испитъ слѣдъ една година 4 „ външ.	
	<u>26</u>

б) *Класически отдѣлъ*

Получили зрѣлостни свидѣтельства.	9
Ще правятъ повтор. испитъ прѣзъ септемврий. —	
Ще повторятъ цѣлий испитъ слѣдъ една година 2	
	<u>11</u>

И тъй отъ явилитѣ се на зрѣлостенъ испитъ 37 абитураненти получиха зрѣлостни свидѣтельства 23 или 62 $\frac{2}{3}$ % (миналата година 55 $\frac{3}{8}$ %) ще правятъ повторителенъ испитъ прѣзъ септемврий 7 или 18 $\frac{9}{10}$ % (миналата година 30 $\frac{2}{5}$ %), а не издържаха испита 7 или 18 $\frac{6}{10}$ % (миналата година 14 $\frac{1}{10}$ %).

Въ слѣдната таблица се намиратъ имената на всички редовни ученици отъ седми класъ отъ двата отдѣла, както и тия на външнитѣ кандидати, съ означение общия успѣхъ на зрѣл. свидѣтельства.

№ по редъ	Име и прѣзвие на ученика	Мѣсторожден.	Дата на рож-дението му
А. Реаленъ отдѣлъ.			
1	Атанасовъ Георги	г. Стара-Загора	12—XII 1882 г.
2	Атанасовъ Злати	с. Джафер. Ючъ-Орм.	20—II 1879 г.
3	Атанасовъ Щерю	г. Варна	15—IX 1882 г.
4	Боралковъ Аптонъ	г. Тулча	16—I 1884 г.
5	Георгиевъ Стоянъ	г. Варна	12—II 1878 г.
6	Дечевъ Стефанъ	г. Османъ-Пазаръ	3—VI 1884 г.
7	Димитровъ Юрзанъ	г. Варна	12—II 1881 г.
8	Диневъ Костадинъ	с. Мънастиръ	4—XII 1880 г.
9	Дръновски Слави	г. Тулча	20—XII 1882 г.
10	Донсузовъ Михаилъ	с. Смядово	8—XI 1875 г.
11	Ионковъ Стефанъ	г. Тръвна	24—XII 1878 г.
12	Калдаржмовъ Стефанъ	г. Тулча	27—VII 1880 г.
13	Ковачевъ Георги	г. Варна	26—X 1880 г.
14	Костовъ Петръ	г. Ловечъ	29—I 1881 г.
15	Кулюджиевъ Недѣлко	г. Ески-Джумая	14—VII 1881 г.
16	Кюмюрджиевъ Никола	г. Плъвенъ	9—IV 1880 г.
17	Мирски Иванъ	г. Тулча	25—V 1878 г.
18	Панайотовъ Никола	г. Варна	14—X 1877 г.
19	Пепчевъ Николай	г. Кюстенджа	15—IX 1882 г.
20	Пепчевъ Петко	г. Варна	1—XI 1882 г.
21	Петровъ Панайотъ	"	13—VI 1881 г.
22	Поповичъ Недѣлко	"	20—XI 1879 г.
23	Рандевъ Юрданъ	г. Котелъ	2—X 1881 г.
24	Русановъ Добри	г. Нови-Пазаръ	16—XI 1881 г.
25	Симеоновъ Симеонъ	г. Шуменъ	13—IV 1883 г.
26	Стояновъ Христо	г. Варна	1—VIII 1882 г.
27	Тончевъ Стефанъ	г. Шуменъ	3—VIII 1884 г.
28	Узуновъ Пантелей	г. Болградъ	27—VII 1883 г.
29	Хараламбовъ Филиппъ	г. Варна	27—VII 1882 г.
30	Холевячъ Захарий	г. Котелъ	15—IV 1882 г.
31	Мариновъ Маринъ	с. Осмаръ	9—XI 1880 г.
Външни кандидати.			
1	Вълчевъ Александръ	с. Девня	12—IX 1879 г.
2	Симеоновъ Петко	г. Плъвенъ	15—XI 1878 г.

Име, прѣзиде и мѣстожителство на родителитѣ му.	Държалъ ли е или не зрѣлостенъ изпитъ и съ какъвъ общъ успѣхъ.
Атанасъ II. Георгиевъ, г. Варна Атанасъ Баевъ, с. Дж. Ючъ-Орм. † Атанасъ Георгиевъ Иванъ Борлаковъ, г. Тулча Георги Петровъ, г. Варна † Христо Х. Дечевъ Димитръ Недѣлковъ, г. Варна Диню Георгиевъ, с. Мънастиръ Никола Дръновски, г. Тулча Величко Г. Донсузовъ, г. Варна Ионко Димитровъ, г. Русе Василь Добревъ, г. Варна Кириякъ Ивановъ, г. Варна Коста Христовъ, г. Ловечъ Х. Стефанъ Куюндж., Ески-Джум. † Петръ Кюмюрджиевъ Никола Мирски, г. Варна † Панайотъ Николовъ Петръ Пенчевъ, г. Кюстенджа Петръ Пенчевъ, г. Варна Петръ Х. Панайотовъ, г. Варна Христо Н. Поповичъ, г. Варна Рандю Цанковъ, с. Калайджидере Боро Русановъ, г. Нови Пазаръ Иванъ Х. Симеоновъ, г. Шуменъ Х. Христо Стояновъ, г. Варна Тончу Н. Чулевъ, г. Шуменъ † Петръ Узунвъ Хараламби Георгиевъ г. Варна Х. Василь Холевичъ, г. Каварна Миню Мариновъ, г. Шуменъ Вълчо Ганевъ, с. Девня Симеонъ Атанасовъ, г. Плѣвненъ	Не допуснатъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ Ще дър. попр. изп. по Физ. и Ес. Ис. Издържалъ съ отличенъ успѣхъ Не издържалъ Издърж. съ много добъръ успѣхъ " " " изп. по Бъл. ез. и Физ. Издържалъ съ отличенъ успѣхъ " " добъръ " Не допуснатъ " " Ще държи поправ. изп. по Физика Ще повтори цѣлия изпитъ Издърж. съ много-добъръ успѣхъ Не издържалъ Не допуснатъ Ще дър. попр. изп. по Матем. и Физ. Ще повтори цѣлия изпитъ Издържалъ съ отличенъ успѣхъ " " добъръ " Не се яви Издърж. съ много добъръ успѣхъ Ще държи поправ. изп. по Физика Издържалъ съ добъръ успѣхъ " " много добъръ усп. " " " " " Не допуснатъ " " Ще дър. попр. изп. по Бълг. езикъ Издържалъ съ добъръ успѣхъ Ще повтори цѣлия изпитъ Ще дър. попр. изп. по Дескр. геом.

№ по редъ	Име и прѣзиме на ученика.	Мѣсторожден.	Дата на рождението му.
	Б. Класически отдѣлъ.		
1	Блъсковъ Никола	г. Шуменъ	19—VI 1880 г.
2	Богоевъ Георги	г. Варна	18—IV 1884 г.
3	Войчевъ Тодоръ	г. Шуменъ	17—V 1882 г.
4	Варикефаловъ Стефанъ	г. Варна	14—IV 1878 г.
5	Георгиевъ Апостолъ	г. Силистра	14—III 1882 г.
6	Дончевъ Антонъ	г. Шуменъ	28—II 1880 г.
7	Панайотовъ Кирилъ	г. В.-Търново	14—III 1884 г.
8	Пенчевъ Ганчо	г. Кюстенджа	17—IX 1884 г.
9	Русевъ Александръ	г. В.-Търново	7—X 1880 г.
10	Юрдановъ Юрданъ	г. Шуменъ	21—XII 1883 г.
11	Юрдаповъ Янко	с. Юзъ-Гюбенчикъ	15—I 1879 г.
12	Върбановъ Петръ	г. Рахово	24—IV 1882 г.

Име, прѣзиме и мѣстожителство на родателитѣ му.	Държалъ ли е или не зрѣлостенъ изпитъ и съ какъвъ общъ успѣхъ.
Илия Р. Блъсковъ, г. Шуменъ Петръ Богосевъ, г. Варна. Бойчо Бойчевъ, г. Варна † Димитръ Варикефаловъ Георги Апостолидисъ, Силистра Никола Дончевъ, Шуменъ Панайотъ Х. Панайотовъ, г. Търн. Петръ Пенчевъ † Руси Радевъ Иванъ Гюлмезовъ, г. Одринъ Юрданъ Енчевъ, г. Балчикъ Георги Върбановъ, Рахово	Издърж. съ много-добъръ успѣхъ " " отличенъ " " " добъръ " Не допуснатъ Издърж. съ много-добъръ успѣхъ Ще повтори цѣлия зрѣл. изпитъ Издърж. съ много-добъръ успѣхъ " " отличенъ " " " много добъръ " Ще повтори цѣлия зрѣл. изпитъ Издърж. съ добъръ успѣхъ " " много-добъръ успѣхъ

СПИСЪКЪ

на въведенитѣ учебници прѣзъ учебната 1900—1901 година.

№ по редъ	Прѣдметъ и учебникъ	Въ кои класове е въведенъ	Отъ кого е учебникътъ
1.	<i>Законъ Божи</i> а) Свещена история б) Богослужение в) Катахизисъ г) Църк. история { Българска Всеобща	I и II III III IV	Епископъ А. Бръгалнич. И. Вълковъ Д. Финговъ Ст. Станимировъ
2.	<i>Български езикъ</i> а) упражнения по Граматика б) " " Синтаксиса в) Христоматия г) " " д) Стилистика е) Христоматия ж) Словесностъ з) " " и) Литература к) Саробългарски езикъ	I и II III II III IV V VI VII IV и V	{ Ив. Д. Топковъ Д. Мишевъ Ив. Пѣевъ Д. Мишевъ Ив. Пѣевъ Елянци-Момчиловъ Костовъ и Мишевъ А. Тодоровъ Д-ръ Л. Милетичъ
3.	<i>По новитѣ езици</i> I Руски езикъ а) Граматика и Христоматия б) " " " II Френски езикъ а) Учебникъ по Фр. езикъ б) Кратки записки I в) " " II г) " " III д) Pour nos fils (Cours Super.) III. Нѣмски езикъ а) Deutsche Sprach- und Sprech unterricht	IV V II III IV V VI и VII	Р. Стойкова П. Гжбовъ Ю. Божиловъ { Др. Фетваджиевъ Ch. Lebaigue F. Mey
4.	<i>Математика</i> а) Аритмет. и задачникъ I ч. б) " " " II " в) " " " III " г) Алгебра д) Геометрия е) "	I II III IV и V VI и VII I и II	{ Квартирниковъ и др. Киселовъ Райдтъ безъ учебникъ

	ж) Геометрия	III	} Стрнадъ Мининъ записки
	з) "	IV и V	
	и) "	VI	
	к) Тригонометрия	VI и VII	
	л) Сборн. отъ Тригоном. зад.	VI	
	м) Дескр. геометр. и Г. черт.	IV—VII	
5	<i>История</i>		
	а) Българска	III и VI	Н. Нейчевъ
	б) Всеобща	I и II	Д-ръ Кожухаровъ
	"	IV, V и VI	Держанчевъ
	"	VII	Агура
6	<i>Естествена история</i>		
	а) Зоология	I	А. Кулевъ
	б) Ботаника	II	Векиловъ
	в) Минералогия	III	Яржмовъ
	г) Антропология	III	Митовъ
	д) Зоология	IV	Волдрихъ—Цоневъ
	е) Ботаника	V	Ветцанинъ—Марковъ
	ж) Минералогия	VI	Холщетеръ и др.
	з) Антропология	VII	Митовъ
7.	<i>География</i>		
	а) Всеобща	I и II	Линдбергъ—Манчовъ
	б) Огечествена	III и VI	В. Кънчевъ
8.	<i>Физика</i>		
	а) Физика	III	Вацовъ
	б) "	V и VI	Ковалевски—Беровъ
	в) "	VII	Фроловъ—Табаковъ и др.
9.	<i>Химия</i>		
	а) Химия	III	Яржмовъ
	б) Химия	IV, V и VI	Гюлмезовъ
	в) Технология	VII	Записки
10.	<i>Психология, Логика и Етика</i>		
	а) Психология	VI	Цацевъ
	б) Логика (I полугодие)	VII	Струве—Кръстевъ
	в) Етика (II " ")	VII	Записки
11.	<i>По старитъ езици</i>		
	I Латински езикъ		
	а) Читанка	IV—VI	Брокка
	II Гръцки езикъ		
	а) Граматика	IV и V	Занетовъ и Караджовъ
	б) Христоматия	IV и V	Друмевъ
	в) " I и II ч.	VI и VII	Балабановъ

Т А Б

За общия успѣхъ и поведение на ученицитѣ при Варнен-
учебната

Прѣдмети	У С П ъ Х њ							
	I класъ				II класъ			III
	а	б	в	г	а	б	в	а
Законъ Божи	3·58	3·38	3·36	3·48	3·36	2·93	3·26	3·57
Български езикъ	3·37	2·95	3·08	3·21	3·39	2·93	3·00	3·11
Старобългарски езикъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Руски езикъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Френски езикъ	—	—	—	—	2·27	2·59	2·60	2·83
Нѣмски езикъ	—	—	—	—	4·00	3·00	3·50	5·00
Латински езикъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Дрѣвни езикъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Аритметика (Алгебра)	3·21	2·98	2·92	2·94	3·39	2·95	2·55	3·92
Геометрия	3·16	3·13	3·05	3·00	3·07	2·43	2·93	3·75
Всеообща история	3·21	3·18	2·92	3·03	3·67	3·39	3·62	4·24
География	3·42	3·18	3·40	3·30	3·07	3·36	3·26	3·86
Естествена история	3·39	3·41	3·05	3·39	3·26	2·89	3·17	3·27
Физика	—	—	—	—	—	—	—	3·73
Химия	—	—	—	—	—	—	—	3·30
Психология	—	—	—	—	—	—	—	—
Логика	—	—	—	—	—	—	—	—
Етика	—	—	—	—	—	—	—	—
Дескриптивна геометрия	—	—	—	—	—	—	—	—
Геометрическо чѣртане	—	—	—	—	—	—	—	—
Рисуване	3·26	3·31	3·28	3·45	3·20	2·90	3·26	3·47
Краснописане	3·52	3·08	3·62	3·03	3·71	3·18	3·29	3·64
Пѣние	3·74	3·87	3·67	3·78	3·82	3·36	3·55	3·70
Гимнастика	3·46	3·48	3·47	3·44	3·48	3·39	3·50	4·19
Общъ успѣхъ	3·40	3·17	3·26	3·27	3·42	3·04	3·17	3·82
Поведение	5·52	5·40	5·23	5·39	5·47	4·84	5·14	4·87

Л И Ц А

ската Държавна. мъжка гимназия „Фердинандъ I“ прѣвъ
1900—1901 г.

П О П Р Ъ Д М Е Т Н И Т Ъ												
КЛАСЪ		IV КЛАСЪ			V КЛАСЪ			VI КЛ.		VII КЛ.		Общ. успѣхъ по предмет.
б	в	р ^а	р ^б	клас- сич.	р ^а	р ^б	клас- сич.	реал.	клас.	реал.	клас.	
3-36	3-12	—	—	—	—	—	—	3-57	3-88	—	—	3-49
3-07	2-85	3-23	3-05	3-30	3-60	3-68	3-77	3-17	2-91	3-64	3-83	3-26
—	—	3-23	3-00	3-40	3-16	3-44	3-64	—	—	—	—	3-31
—	—	3-23	3-13	3-60	3-80	3-60	3-52	—	—	—	—	3-48
2-87	2-91	2-89	2-87	3-30	3-76	3-45	3-17	3-71	4-29	3-96	4-10	3-22
2-50	2-89	2-33	3-00	4-25	—	3-33	4-20	3-00	—	3-00	4-50	3-46
—	—	—	—	3-10	—	—	3-32	—	3-70	—	3-75	3-47
—	—	—	—	3-90	—	—	3-32	—	3-35	—	3-91	3-62
2-85	3-02	3-26	2-86	2-77	3-40	2-76	3-09	3-17	3-17	3-35	3-50	3-10
3-00	3-05	3-90	3-41	3-30	3-60	2-84	3-18	3-14	3-17	3-39	3-50	3-20
3-44	3-56	3-40	3-64	3-67	3-72	3-80	3-91	3-49	3-88	3-74	4-50	3-60
3-20	3-20	—	—	—	—	—	—	3-17	3-29	—	—	3-31
3-02	3-07	3-19	3-00	—	3-04	3-28	3-04	3-03	3-06	3-39	3-25	3-16
3-51	2-98	—	—	—	2-96	2-60	2-77	2-88	2-88	3-42	3-75	3-15
3-51	3-12	3-32	2-77	3-33	3-48	3-52	—	3-26	—	3-90	—	3-35
—	—	—	—	—	—	—	—	3-74	3-76	—	—	3-75
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3-68	3-91	3-79
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3-71	3-75	3-73
—	—	—	—	—	3-16	2-84	—	3-31	—	3-32	—	3-16
—	—	2-90	2-87	—	—	—	—	—	—	—	—	2-88
3-45	3-68	2-87	2-81	—	3-58	3-56	—	3-34	—	3-60	—	3-31
3-35	3-63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3-40
3-41	3-24	3-61	3-41	3-60	—	—	—	—	—	—	—	3-59
3-56	3-83	3-52	3-36	3-50	3-71	3-80	3-86	3-64	3-93	4-31	4-16	3-68
3-26	3-24	3-25	3-09	3-40	3-47	3-31	3-46	3-36	3-48	3-60	3-88	3-39
5-27	5-30	4-94	5-04	5-43	5-40	5-80	5-32	5-03	5-00	6-00	6-00	5-25

Г. ПОСОВИЯ.

Прѣз тая учебна година се набавиха слѣднитѣ учебни пособия.

І. Учителска библиотека.

№ по редъ	№ по инвентаря	НАИМЕНОВАНИЕ	стойности		Подарени
			лв.	ст.	
1	1806	Реформатскій. Сборникъ статей въ помощь самообразованію по математикѣ Вып. II Москва 1900.	4	40	
2	1807	Отчетъ на Варненск. Държавна Мъжка Гимназия за 1899—900 уч. г. 2 екземпляра.			п
3	1808	Василевъ Ив. Православ. христ. катихизисъ за III кл. 1899 година.	1		п
4	1809	Георгиевъ Норд. II. Учебн. по бълг. история за III кл. 1899.	1	10	п
5	1810	Александровъ И. Методи за рѣшаванне конструкт. геом. зад. и сборникъ отъ геом. зад. съ пълни и кѣси рѣш. Прѣв. Бл. Димитровъ и Кутинчевъ 1900.	2	40	п
6	1811	Манчовъ Д. В. Краткъ учебникъ. Всеобща География ч. I Състав по Линбергъ 1900.		60	п
7	1812	Линбергъ А. Краткъ учебникъ. Всеобща география ч. II 1900.	1	30	п.
8	1813	Гжбовъ П. Учебна граматика за руски езикъ съ руско-български рѣчникъ 1900.	1	30	п.
9	1814	Пундевъ М. Читанка за IV отдѣл. съ ком. 1898.	1		п
10	1815	Пѣевъ Ив. Христоматия за V кл съ рѣчн. на по-малко познатитѣ думи Изд. I-во 1898.	2	40	п
11	1816	Кожухаровъ Г. Ивановъ Гр. Отечеств. география за III кл. 1900.	2	40	п
12	1817	Юбилеенъ сборникъ по случай 25-годишнината отъ първия випускъ на Габровската-Априловска Гимназия 1900.	3	40	п.
13	1818	Цоневъ Б. Програми за изучаване българскитѣ народни говори. 2 екз.			п
14	1819	Остопы Эд. Жюльенъ Дарнго Le Fragment. Романъ. Безплатное приложение къ Журн. „Жизнь“. 1900.	2	20	п.
15	1820	Безеншекъ А. Рѣковод. за употрѣбл. на отвѣсен. писмо.	1	30	п.

16	1821	Отчетъ на III кл. учил. въ Ченсларе за 1899-1900 год. 2 екз.			п.
17	1822	Сарантиевъ Архигенъ. Игiena, сиречь правила за да си вардимъ здравнето. Прѣвелъ отъ грѣцки С. Доброплодний 1846.			п
18	1823	La grande Encyclopedie T. 27 и 28	37	05	
19	1824	Страшимировъ Димитръ Т. Срѣдъ мрака. Романъ изъ свѣрѣмения животъ 1901. 2 екз.	6	60	
20	1825	Поповъ Хр. Ив. Евтимий. Последенъ търновеки и трапезицки патриархъ (1375—1394) 1901 г.	3	80	
21	1826	Кжичевъ Вас. Македония. Етнография и статистика съ 11 карти. 1900 г.	5	30	
22	1827	Били. Животътъ и дѣятелността на славянскитѣ просвѣтели Св. Кирилъ и Методий. 1900. 2 екз.	7		
23	1828	Мантегацо П. Нервний вѣкъ. Прѣвелъ и издава Ж. Димитровъ. Изд. 2-о. 1900.	1		
24	1829	Отчетъ на управит. свѣтъ на българското търгов. параходно друж. до общото год. събр. 1901.			п
25	1830	Тошевъ А. Рѣководство по риторика и краснорѣчие. Курсъ на юнкеритѣ отъ спец. кл. 1901.	4	30	
26	1831	Zipfel Herm. Bollmann. C. Ausländische Culturpflanzen in farbigen Wandtafeln mit erläut. Text Erste alth. 1880. Zweiti Abth 1881.			
27	1832	Zippel Herm u Bollman Repräsentanten einheimischer Pflanzen in farbigen Wadtafeln mit erlaut. Text im Anschluss an die Ausland Kulturpfl. Zweite Abth. Erste Zief 1880. 3 w. Abth. 3 weite. Zief 1881.			
28	1833	Zapparent A. Cours de Minéralogie. Avec 519 gravures 1884.			
29	1834	Вѣстникъ опытной физики и элемент. математ. N-о 229—252.	21	80	
30	1835	Дарвинъ Чарльзъ. Законы измѣнчивости. Прѣв. Филипови Доноли. къ сочин. Измѣненіе животныхъ и растений“ и Нангепезисъ 1898. Прил. къ журн. „Научное обозрѣніе.“			
31	1836	Гельмгольцъ. Фарадеевская рѣчь. Соврѣменное развитіе Фарадеевскихъ возрѣвій на элект. Прилож къ журн. „Научное обозрѣніе“.			п.
32	1837	Вильчинскій Ол Очеркъ древнѣйшей культуры русскихъ областей 1898. Прилож. къ „Научное Обзор.“			п.
33	1838	Любимовъ П. Страна великихъ озеръ Записки по географіи. Россія 1897. Прилож. къ „Педагог. сборникъ“.			п.
34	1839	Мечниковъ И. Имунитетъ 1898. Прилож. къмъ „Научн. Обзор.“			п.

35	1840	Дембянковъ Н. П. Медико-статист. отчетъ о заболѣваемости и смертности въ военно-уч. завед. за періодъ 1886—1894 Прилож. къ „Педагог. сборникъ“.	п
36	1841	Работы учрежденной главнымъ начальникомъ военно-учебн. заведеній комисіи по обезд. мѣръ для огражд. зрѣнія воспитанниковъ этихъ завед. отъ пѣрчи 1894. Прилож. къ „Педаг. сборн.“	п
37	1842	Християнска култура и христ. пропаганди въ България. Прилож. къмъ „Църк. вѣстникъ. 1901.	п
38	1843	Челпановъ Г. Прѣгледъ отъ съвършени. учения за душата.	п.
39	1844	Сирофановъ Е. Описъ на ръкописитѣ въ библіотеката при св. Синодъ на българската църква въ София 1900.	п
40	1845	Майата (балсарата) и прѣдпаваніе лозята отъ нея. Мин. на Търг и Земл. 1899.	п
41	1846	Лютардъ Хр. Е. Апология на християнството прѣв. отъ нѣмски М. Балабановъ Т. III и IV.	п.
42	1947	Статистика на българскитѣ учил. въ Европейка Турция, Македония и Одринско уч. 1897—98	п.
43	1848	1898—99.	п
44	1849	Фроловъ П. Учебникъ по физиката за горнитѣ кл. Изд. 2-о. Прѣв. Табаковъ и Хр. Ангеловъ 1898.	п
45	1850	Гельвальдъ. Исторія културы (античной 1898 г. Прилож. къ „Научное Обзорѣніе“.	п.
46	1851	Ковалевскій С. Учебникъ по физика за III кл. Прѣв. Беровъ 1900	п.
47	1852	Черновѣждъ. Кратко описаніе на Панагюрско възстание провъзг. на 20 й Апр. 1876 г.	п.
48	1853	Спенсеръ Герб Справедливостъ Пер. Филиповъ. Прил. къ „Научное Обзорѣніе“.	п
49	1854	Кисимовъ П. Исторически работи. Мойтѣ спомени. История съ документи и писма ч. I 1897.	п.
50	1855	Кожухаровъ. Всеобща история (стара) за I кл. 1899.	п.
51	1856	Бунге Густавъ Учебникъ физиолог. и патолог. химіи въ 20 л лекціята для врачей и студентовъ 1888.	п
52	1857	Кисимовъ. П. Исторически работи. Мойтѣ спомени. История съ документи и писма ч. II и III 2 екз.	п
53	1858	Таджеръ Ж. И. Учебникъ по френски ез. Година 2-а 1900.	п
54	1859	Отчетъ на Русенс. държ. мжж. гимн. 1899 900 уч. г.	п.
55	1860	Отчетъ на Софійската народна библ. за 1899 год.	п
56	1861	„ на Габровската мжж. гимназия за 1899-1900 уч. год. екз.	п.
57	1872	Отчетъ на Шуменското държ. педаг. и трикл. учил. за 1899-1900 уч. год. 2 екз.	п.

58	1863	Отчетъ на Пловдивската държ. мжж. гимн. за 1899-1900 уч. год. 2 екз.				п.
59	1864	Отчетъ на Търн държ. дѣвич. гимн. за 1899-1900 уч. год. 2 екз.				п.
60	1865	Отчетъ на Видин. държ. мжж. гимн. 1899-1900 уч. год. 2 екз.				п.
61	1866	Отчетъ на Разградската окръжна мжжеска гимназия 1899-1900 год. 2 екз.				п.
62	1867	Отчетъ на Варн. държ. дѣв. гимн. 1899-1900 уч. год. 2 екз.				п.
63	1868	Отчетъ на Силистр. държ. педаг. трикл. и образц. училище за 1899-1900 уч. год. 2 екз.				п.
64	1869	Отчетъ на Пловдив. държ. дѣв. гимн. за 1899-1900 уч. год. 2 екз.				п.
65	1870	Отчетъ на Слив. държ. мжж. гимн. за 1899-1900 уч. г.				
66	1871	" иг Старо-Загорската държ. дѣвич. гимназия за 1899-1900 уч. год.				п.
67	1872	Отчетъ на Кюстендилското държ. педагог. трикл. и образцово училище 1899-1900 уч. год.				п.
68	1873	Годишенъ отчетъ на Шуменското педагог. училище за 1899-1900 уч. год.				п.
69	1874	Поповъ Стоянъ М. Крали Марко. Народна етическа поема 1901 год.				п.
70	1875	Рудолфъ Адолфъ. Мария Луиза Първа Бълг. княг. графиня Свищовска. Биогр. очеркъ				п.
71	1876	Карастояновъ А. Ръководство за изиснително четение на Свещенитѣ повозаветни книги ч. I 1900.	1	60		п.
72	1877	Кудравцевъ В. Д. Началнитѣ основания на философията. Прѣв. Иоакимъ Г. Бакаловъ. Гносиология и естествено богословие 1900 г.	2	20		п.
73	1878	Отчетъ Одескаго болгарскаго настоятелства 1900 г.				п.
74	1879	Указатель текущей педагогич. литературы за 1900 г. Вып. I. Прилож. къ журн. „Вѣст. Воспитанія“.				п.
75	1880	Bachmetjew P. Die Abhängigkeit d. Kritischen Punktes bey Insekten von deren Abkühlungsgeschwindigkeit. Separat-Abruck aus Zeitschr. für wissenschaftl. Zoologie LXII, 4. 1900.				п.
76	1881	Статистика на бълг. училища въ европейска Турция Македония и одринско за 1899-900 уч. год.				п.
77	1882	Бахметиевъ Порф. Ив. Списък на научнитѣ оригинални статии 1900.				п.
78	1883	Бахметиевъ Порф. Ив. Върху температурата на насѣкомитѣ въ България.				п.
79	1884	Библиографически бюлетинъ за депозиранитѣ въ Софийската народна библиотека книги прѣзъ 1899 год. София 1900 год.				п.

80	1885	Отчетъ на казанлъжското държ. педаг. трикласно и образцово училище за 1899-900 уч. год. 1901.	6	п.
81	1886	Митевъ Ст. Алманахъ България I 1900 София.		п.
82	1887	Дяковичъ Бор. Нашиятъ народ. музей. Студия София. 1900.		п.
83	1888	Годишенъ отч. на Соф. клонъ „Алеко Константиновъ“ отъ Бълг. турист. дружество. София 1900.		п.
84	1889	Годишенъ отчетъ на Русене. град. дѣв. гимназия за 1899—900 год. Руссе 1900 г. 2 ека.	п.	п.
85	1890	Годишенъ отч. на Ломското държ. педаг. и III кл. училище за 1899-900 уч. год. Ломъ 1900 2 ека.		п.
86	1891	Годишенъ отчетъ на обществото за устр. безпл. учен. трапезарии за 1899-1900 год. София 1900 2 ека.		п.
87	1892	Законъ за устройството на въоръженитѣ сили на Българското княжество.		п.
88	1893	Отчетъ на В. Търновската държ. мѣж. гимназия за 1899-1900 уч. год.	п.	п.
89	1894	Рачовъ Р. М. Ръководство за нотно пѣние частъ I Варна 1885 г.		п.
90	1895	Тарасѣвичъ К. Практически упражнения за нотно пѣние, изд. Р. М. Рачовъ. Варна 1886 г.		п.
91	1896	Едзехансъ Т. Запознаване съ философията. Психология за горн. кл. Приспособено съ притурки отъ Р. и К. Цѣлови.	1 50	п.
92	1897	Едзехансъ Т. Психология и логика. Въвед. въ философ. за горнитѣ кл. ч. I и II Прѣв Г. Паунчевъ София 1900.	2 60	п.
93	1898	Белярминовъ П. Началенъ курсъ на всеобща ист. Стара история прѣвелъ Д. В. Манчовъ 1900.	п.	п.
94	1899	Белярминовъ И. Нач. курсъ на вс. история Сръдна ист. 1898.		п.
95	1900	Белярминовъ П. Нач. курсъ на вс. ист. Начална история 1898 год.		п.
96	1901	Кожухаровъ Г. Всеобща история (сръдна и нова) за II кл. 1900 год.		п.
97	1902	Коджовъ Т. К. Етимология за II кл. 1898	п.	п.
98	1903	Мариновъ Д. Басиеникъ книга 1 а 1894 г.		п.
99	1904	Н. М. Кралъ Милагъ къмъ София комедия въ 2 дѣйствиия 1898 год.		п.
100	1905	Онѣ Ж. Серж. Панинъ Драма въ 5 дѣйствиия.		п.
101	1906	Тонковъ Ив. Упражнения по граматика за II кл.	6	п.
102	1907	Berthelot M. La syntèse chimique 1897.		п.
103	1908	Галанинъ. Писма къмъ майкитѣ 1895 г.		п.
104	1909	Ивановъ Норд. История на славяне. литературы 1896.		п.
105	1910	Момчиловъ Ив. Христомалня. ч. I 1895.	п.	п.
109	1911	Барутчийски С. Планове, образци и теми за съчинения въ горн. кл. 1898 г.		п.
107	1812	Arnold C. Repetitorium d Chemin 1899 5 ека.		п.

Списъкъ

на списанията, които сж получавани въ учителската библиотека презъ 1900/901 уч. год.

1. Българска сбирка. 2. Учителъ 3. Мисль. 4. Училищень прѣгледъ 5. Медицинска бесѣда. 6. Списаше на Икономич. друж. 7. Природа. 8. Лѣтописи.

9. Вѣстникъ Европы. 10. Образование. 11. Научное обозрѣніе. 12. Педагогическій Сборникъ. 13. Журналь М-ва Народнаго Пр-ія. 14. Въпросы Философiи и Психологiи. 15. Вѣстникъ воспитанія. 16. Журналь новѣйшихъ открытiи. 17. Жизнь. 18. Миръ Божій. 19. Вѣстникъ опытной физики. 20. Journal de mathématiques elem. 21. Природа и люды. 22. Вокругъ свѣта

2. Ученическа библиотека.

№ по редъ	№ по инвентара	Колко екзем.	НАЗВАНИЕ НА КНИГАТА	Стойн.		Подарени
				лв.	ст.	
1	1274	1	Кисимевъ П. — Исторически работи. Момтъ спомени. История съ документи и писма София. 1900 год. часть II.	—	—	п.
2	1275	2	Мантегацо П. — Нервний въкъ. Прѣвелъ отъ русски Ж Димитровъ. Варна 1900	1	40	
3	1276	2	По неговитѣ стѣжки. (Нравопоучителенъ разказъ) прѣв. отъ английски. Иловдивъ 1899.			
4	1277	2	Въ кое училище? (сжщо) прѣводъ отъ английски. Руссе. 1900.			
5	1278	1	Емилъ юнгъ. — Хипнотизмъ и спиритизмъ. прѣвелъ Георгиевъ. Варна. 1898 г.	1	30	
6	1279	1	Гълъбовъ Т. Х. — Полза отъ топографията София 1901 год.	—		п.
7	1281	1	Църковни поучения. ч. I и II. Прѣв. Костовъ София 1896.			п.
8	1282	1	Вокругъ свѣта, илюстрирано издание за 1900 г. въ Москва. Издание Ситина.	19	20	
9	1283	1	Природа и люди, за 1900 издани Сойкина въ Петербургъ.	19	20	
10	1284	1	Християнски свѣтъ год. IX за 1900 год. Руссе.	3		
11	1285	1	Ученишки другаръ за 1899 (г. II) София.			
12	1286	1	Колевъ Т. — Българскитѣ доброволци въ сръбско-турската война 1876 год. книжка I. Казанлъкъ. 1896 г.	1	1	
13	1287	1	Иордановъ Д. — Четата на Христо Ботѣвъ Котелъ 1898 г.	1		
14	1288	1	Записки на Христо Н Македонски (1852-1877 г.). София, 1896.	2	—	
15	1289	1	Кисимовъ П. — Исторически работи — Момтъ спомени. История съ документи и писма. Часть III. София, 1901			
16	1390	1	Кючуковъ. — Записки на Никола Ив. Кючуковъ (другаръ на Хр. Ботевъ). 1875-1876. Сливенъ, 1900 год.			

Списания за ученическата библиотекa.

Руски: 1. Природа и люди. 2. Вокругъ свѣта. 3. Мръ Божій.

Български: 1. Църковенъ Вѣстникъ. 2. Младина. 3. Звѣздца.

4. Християнски Свѣтъ.

3. Уреди за физически кабинетъ.

Количество на предметъ	Наименование на предметитѣ	Единична цѣна		Обща стойностъ	
		л.	ст.	л.	ст.
12	Стъкл. гърнета за батареята	1	18	14	16
12	Цинкови плочи " "	1	29	15	48
6	Кохсови " " "	—	77	4	62
3	Изжърителни цилиндри	4	58	13	75
1	Стъкл. плоча за кондензатора	—	45	—	45
1	Стъкл. пръчка	1	75	1	75
1	Каучукова пръчка	3	—	3	—
2	Даниелови елементи	4	30	8	60
1	Уйтстоновъ мостъ	77	40	77	40
10	Колодионови балони	2	30	23	—
250	Грама желязни стърготини	2	20	—	55
1	Термометъръ съ 3 шкали	3	25	3	25
1	Съставно лайденско гърне	12	90	12	90
Всичко				178	91

4. Пособия по рисуване.

Печатни модели.

Мно реду	Количество на моделитѣ	Наименование на предметитѣ	Стой- ностъ	
			л.	ст.
1	21	Arnold Lyongrün: Der modern: Stil	36	—
2	12	Bruno Kettlitz: Italienische Renaissance.	6	—
3	20	Richard Godron: Modern stilisierte Blumen.	12	—
4	6	A. Doll: Neue Aquarellschule.	6	30
5	6	" " " Seijaschule.	5	—
6	20	R. Godron: Moderne Flachornamente.	10	—
7	10	Schick: Wandsafeln für den Zeichenunterricht.	4	—
8	48	A. u. Zahn. Vorlagen für Ornamentmalerei	36	—
9	24	U. Schopp: Das farbige Ornament	10	—
10	6	Ducollet: Antikestudien	6	—
11	6	" Studienköpfe.	6	30
Всичко			137	60

Д. ХРОНИКА.

Съгласно обявлението, издадено отъ дирекция, отъ 15 юлий 1900 г. подъ № 499 записването на ученицитѣ отъ основнитѣ, класни и частни училища, а сжщо и тия отъ гимназията съ свидѣтелства отъ безобщи редъ, почна на 20 августъ и трая до 25 сжщий, а изпититѣ за тия ученици се произведоха споредъ окръжното № 6963 отъ 18/VI 1899 г. отъ 25 до 31 августъ 1900 год. По късно отъ тая дата сж записвани и изпитвани само тия ученици, които сж закъснили по уважителни причини, признати за такива отъ учителския съвѣтъ. Записването на ученицитѣ, които мпаватъ въ по горенъ класъ направо, или оставатъ въ сжщия класъ се произведе отъ 25 до 31 августъ. На 25 августъ учителскиятъ съвѣтъ има първото си заседание. На 1 септемврий се увърши обикновения водосвѣтъ и се объяви гимназията за отворена; разбиха се ученицитѣ по паралелки и имъ се напомниха пѣкон по-важни постановления на дисциплинарния правилникъ. На 4 септемврий се почнаха редовнитѣ занятия съ ученицитѣ по врѣменно разпрѣдѣление на прѣдметитѣ между учителитѣ, което трая до 16 септемврий. Слѣдъ тази дата поради прѣмѣстванието или увольняването на пѣкои учители въ разпрѣдѣлението сж ставали само незначителни и частни измѣнения.

Числото на ученицитѣ, допуснати до приемень, провѣрочень и поправителень изпитъ, е показано въ слѣдната таблица:

Класове	Поправителенъ изпитъ				Провѣр. и приемъ изпитъ		
	Допустн. до изпитъ	Ползагали изпитъ	Падѣрж. изпита	Процентъ на издѣрж. жалитъ	Допустн. до изпитъ	Падѣрж. изпита	Процентъ на издѣрж. жалитъ
Отъ IV отд. за I кл.	—	—	—	—	161	121	75·16%
" I кл. " II "	40	31	27	87·10%	3	3	100·00%
" II " " III "	26	24	19	79·17%	1	1	100·00%
" III " " IV "	32	28	23	82·14%	30	16	53·33%
" IV " " V р кл.	20	16	14	87·5%	4	—	0·00%
" V " " VI р кл.	19	17	17	100%	1	—	0·00%
" VI " " VII р кл.	5	5	5	100%	—	—	—
" VII " " — р кл.	4	4	4	100%	—	—	—
" VIII " " — р кл.	1	1	1	100%	—	—	—
Всичко	158	136	120	88·23%	200	141	70·50%

Прѣподаване прѣзъ тази година е имало всичко 201 дни. Освѣнъ опредѣленитѣ празнични дни прѣзъ годината имаше прѣкъсване на занятията въ слѣднитѣ дни: 1) на 16 февруарий слѣдъ пладнѣ — по причина, че ученицитѣ се водиха на изповѣдъ въ църква, 2) на 17 февруарий — по случай причастяването на ученицитѣ, 3) на 20 априлий по случай 25 годишнината отъ априлското въстание и 4) на 26 априлий по случай смъртта на г. Ив. П. Славѣйковъ — Министръ на Народното Просвѣщение.

На 13 мартъ се почина ученикъ отъ I а кл. Димитровъ Апостолъ отъ менингитъ. На погребението му ходиха ученицитѣ отъ първитѣ класове.

На 22 юний се почина ученикъ отъ III а кл. Касабовъ Христо отъ перетонитъ. На погребението му ходиха ученицитѣ отъ третитѣ класове.

Е. БЮДЖЕТЪ НА ГИМНАЗИЯТА ПРѢЗЪ УЧЕБНАТА 1900 — 1901 ГОДИНА.

Отъ 1 Юлий 1900 год. до 1 Юлий 1901 год. за издържането на гимназията е направенъ слѣдния разходъ по бюджета на Министерството на Народното Просвѣщение.

1. За заплата на учителския персоналъ . . .	100,808·15
2. „ „ „ служащитѣ	2880 —
3. „ наемъ на едно здание за помѣщаване частъ отъ гимназията	4000 —
4. За разни канцеларски потребъ, отопление, освѣтление и пр.	1281 —
5. За купуване, репарация мебели, обдържане здането, сбиркитѣ и пр.	790·10

Всичко лева 109,759·25

Ж. РАВНОСМѢТКА НА УЧИЛИЩНАТА ПЛАТА.

Приходъ	лева ст.		Разходъ	лева ст.	
	лева	ст.		лева	ст.
1. Останала готовостъ отъ мин. година	577	36	1. За покупка на книги и разни учебни пособия, печатане отчета и др. . .	251	08
2. Събрано прѣвъ тек. година . . .	451	16	2. Прѣдадени на д-то за помагане бѣдни ученици	1300	
			Всичко . . .	3819	08
			3. Готовостъ за идущата година . .	1274	28
Всичко . . .	5093	36	Всичко . . .	5093	26

Равносмѣтка

на дружеството за подпомагане на бѣдни ученици при гимназията „Фердинандъ I“ прѣвъ учебната 1900 - 1901 год.

№ по редъ	Приходъ	Злато		Среб.	№ по редъ	Разходъ	Злато		Среб.		
		лв. с.					лв. с.				
		лв.	с.	лв.			с.	лв.	с.	лв.	с.
1	Остатъкъ отъ мин. учебна година . .	10810	80	2623	75	1	За учебници съ под-втрзпята	—	—	557	65
2	Отъ училищна такса за текущ. учебна година	—	—	1300	—	2	За помощи на бѣдни ученици	—	—	670	50
3	Събраши отъ блг. народна банка за лихви	331	11	78	43		Всичко . .	—	—	1228	15
							За уравнение:				
						1	Наличностъ	—	—	75	95
						2	Въ банковъ свидѣт. (Л.Л. 785, 702, 746, 595, 982 п 6) . . .	11141	91	2698	08
	Всичко . .	11141	91	4002	18		Всичко . .	11141	91	4002	18

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 599.

Дирекцията на Варненската Държавна М. Гимназия „Фердинандъ I“ обявява на интересуващите се, че записването на учениците за 1901/1902 уч. година, ще почне на **20-й Август** и ще трае до **31 с. м.** както слѣдва:

I Ученици, свършили IV отдѣление на народно основно училище се приематъ въ I класъ, слѣдъ като положатъ съ успѣхъ провѣроченъ изпитъ по български езикъ и сѣтане. За тая цѣль всѣки ученикъ подава писмено заявление отъ 20-й до 24-й Августъ, при което прилага: 1) Училищно свидѣтелство, 2) Кръщелно Свидѣтелство и 3) свидѣтелство за присаждане на синапида.

II Ученици отъ непълнитѣ класни училища, свършили съ успѣхъ нѣкой класъ, се приематъ въ по-горенъ класъ на гимназията само чрезъ приеменъ изпитъ, а въ сѣщия класъ безъ изпитъ. Ученици, свършили I и II класъ на народно класно училище съ свидѣтелства отъ I редъ, правятъ приеменъ изпитъ по български езикъ, аритметика, геометрия съ чртанне и география, а ученици, свършили III—VI класъ съ свидѣтелства отъ I или безобщи редъ, полагатъ приеменъ изпитъ по всички прѣдмети, освѣнъ по гимнастика и пѣние. Сѣщо ученици, свършили I и II класъ съ свидѣтелства отъ безобщи редъ правятъ приеменъ изпитъ по всички прѣдмети, освѣнъ по пѣние и рисуване. Такива ученици подаватъ заявления отъ 20 до 25 Августъ, придружени съ свидѣтелства, както тия отъ т. I

III Ученици отъ частни училища или пригответи отъ домашни учители и не притежаватъ свидѣтелство отъ народно училище се приематъ въ съответния на подготовката нѣкъ класъ слѣдъ като се подложатъ на испитъ по всички прѣдмети, които се изучаватъ въ подолния класъ. Такива ученици подаватъ заявление отъ 20 до 25 Августъ и плащатъ прѣдварително 50 лева такса, а ако се приематъ за редовни, плащатъ и прѣдвидената училищна плата 7.50 или 15 лева.

IV Ученици отъ Варн. Държ. Гимназия, които нжатъ свидѣтелство отъ безобщи редъ, подаватъ прошения заедно съ учил. си свидѣтелства сѣщо отъ 20 до 25 Августъ.

V Ученици свършили кой да е класъ на друга пълна гимназия съ свидѣтелство отъ I редъ или отъ II редъ (първо), се приематъ въ по-горенъ класъ или въ сѣщия класъ, като подадатъ прошения, придружени съ учил. свидѣтелство и съ писмено стгласие на родителитъ за прѣмѣстваннето нѣкъ както и пълномощно до настоящика на училища въ града, отъ 25 до 31 Августъ

VI Ученици отъ Варнен. Д. Гимназия съ свидѣтелства отъ I редъ се записватъ отъ 25 до 31 Августъ, като прѣдставятъ само училищнитѣ си свидѣтелства и именикъ.

Всѣки ученици които сѣ навършили 17 години, прѣдставятъ и свидѣтелства, че сѣ записани въ нѣкой призователенъ участкъ.

При записването си заможнитѣ ученици внасятъ училищна плата (7.50 лв. за долия и 15 лева за горния курсъ на полугодие), а

бѣднитѣ ученици, които иматъ срѣдня бѣлѣжка най-малко $3\frac{1}{2}$ за долния и 4 за горния курсъ и добро поведение, подаватъ прошения придружени съ формални свидѣтелства за бѣдностъ; издадени прѣзъ текущата година и завѣрени отъ окол. или окръжни управления.

Забѣл. 1. Когато двѣ и повече дѣца на не съвсѣмъ състоятелни родители слѣдватъ едноврѣменно въ срѣдно училище, плащатъ: Първото цѣла такса, второто и третото — половина такса, а останалитѣ се освобождаватъ отъ такса. Тази отстъпка се прави, когато дѣцата иматъ нужния успѣхъ и поведение.

Забѣл. 2 Може да се освобождава отъ такса бѣденъ ученикъ и съ удовлетворителенъ (3) успѣхъ, когато отслабването на успѣха му се дължи на продължително болѣдуване, доказано съ редовенъ документъ и признато отъ учит. съвѣтъ.

Въшшиятѣ ученици трѣбва прѣдварително да бждатъ настанени въ квартири, одобрени отъ Дирекцията:

Редовнитѣ запятія почватъ на 1 Септемврий

гр. Варна, 15 Юлий 1901 год.

Отъ Дирекцията.

С ъ д ѣ р ж а н и е.

1. Надписи отъ първитѣ български врѣмена и пѣколко думи за Абоба	3
2. Учителски персоналъ	32
3. Ученици	42
4. Учение	43
5. Пособия	68
6. Хроника	76
7. Бюджетъ на Гимназията	77
8. Равносмѣтка на училищната плата	78
9. Равносмѣтка на дружеството за помагане на бѣдни ученици	78
10. Обявление	79

СТАТИСТИЧЕСКИ СЪВЪДЕНИЯ

за училището при Варненската Държавна Мъжка Гимназия „Фердинанд I“ през учебната 1900—1901 година.

Съвѣдения за ученицитѣ

Брой на ученицитѣ по класове

I кл.	II кл.	III кл.	IV класъ	V класъ	VI класъ	VII класъ	Всичко
реал.	клас.	реал.	клас.	реал.	клас.	реал.	клас.

Таблица I. Общи съвѣдения.

1. Записани въ началото на учебната 1900—1901 година
2. Постъпили презъ течението на учебната година
3.

Всичко

Отъ тѣхъ

4. а) Повтарятъ сѣния класъ { отъ сѣщото училище
5. б) Постъпили сѣ отъ по-долни класове и отъ IV отделение { отъ сѣщото училище
- отъ други { безъ изпитъ
- училища { съ изпитъ

Таблица II. Постъщение.

Отъ всички записани презъ цялата учебна година ученици:

1. а) напуснали сѣ презъ учебната година училището
2. б) останали сѣ до края на учебната година
3.

Всичко

Таблица III. Причини, поради които сѣ напуснали ученицитѣ училището:

1. По болестъ
2. По смъртъ (умрѣли)
3. Изключени { за неизвинени отсъствия
- { за лошо поведение
4. Нѣмане срѣдства за поддръжка
5. Отишли въ други училища
6. Напуснали по други причини
7.

Всичко

Таблица IV. Мѣсторождение на ученицитѣ:

1. Родомъ отъ селото или града гдѣто се намира това училище
2. „ „ друга община въ сѣщата околия
3. „ „ друга околия въ сѣщия окръгъ
4. „ „ другъ окръгъ въ Княжеството
5. „ „ Европейска Турция
6. „ „ Сърбия
7. „ „ Румъния
8. „ „ Русия
10. „ „ други мѣста въ чужбина

Всичко

Таблица V. Успѣхъ.

1. Получили { отъ I редъ сѣ отлично
2. „ { „ I редъ
3. „ { „ II редъ (повтар. сѣния класъ)
4. „ { „ безобщи редъ (ще полагащъ поправителенъ изпитъ)
5. Не полагали или недовѣршили изпита
6.

Всичко

Б. Полагали зрѣлостенъ изпитъ.

7. а) редовни учен. { издърж. изп. { реалисти 14 { издърж. изп. { реал. —
- слѣдвали въ пос- { класици 11 б) частни { издърж. изп. { клас. —
- лѣдния класъ па { неиздър. „ { реалисти 9 { неиздър. „ { реал. 2
- тая учебна год. { класици 2 { класици 2 { клас. —
8. Не полагали зрѣлостенъ изпитъ, а получили само удостовѣрен. { реал. 6
- { клас. 1

В. Явили се само на изпитъ за други класове частни ученици и отъ сѣ:

9. а) издържали изпита
10. б) не издържали изпита

Таблица VI. Повторителенъ изпитъ.

1. Явили се въ началото на учеб. 1900—1901 год. ученици на повторителъ
2. Отъ тѣхъ а) издържали успѣшно тоя изпитъ
3. „ б) не издържали изпита и оставатъ да повтарятъ сѣния класъ